

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 30 szám, I. emelet
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefón 6-70

Noviszád, 1932. évi június hó 24

Péntek

XIII. évfolyam 147. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Anglia kompromisszumos megoldással igyekezik rendezni a jóvátétel kérdését

Amerika szenzációs leszerelési javaslatot terjesztett a Genfi konferencia elé Franciaország nem fogadja el az amerikai javaslatot

A lausanne-i konferencia résztvevői

Az a hír, hogy az amerikai kormány kívánságára szerda estére rendkívüli teljes ülésre hívták össze a leszerelési konferencia főbizottságát, világszerte újból Genf felé irányította a már-már ellanyhult érdeklődést. A felfokozott kíváncsiság ezuttal nem volt alaptalan, mert

az értekezleten olyan események történtek, amelyek fordulópontot jelentenek a hetek óta folyó nemzetközi tárgyalásokban.

A tanácskozáson Gibson amerikai fődelegátus felolvasta kormányának, illetve Hoover elnöknek üzenetét, melyet a leszerelési konferenciához intézett. A nyilatkozat lényege az, hogy

a fegyverkezést az egész világon körülbelül egyharmad már ékben csökkenteni kell.

Hoover elnök üzenete részletes, átfogó tervezetet tartalmaz a leszerelés gyakorlati végrehajtásáról. A tervezet tökéletesen megszünteti a tankokat, a kémiai háborút és a mozgó nehéz tüzérséget.

Minden államnak akkora hadsereghez van joga, amely biztosítja belső nyugalomát és alkalmas a kívülről jövő támadások visszaverésére.

A katonai létszám megállapításának alapja az a megállapítás, amelyet a versaillesi szerződés Németországra előír. A bombavető repülőgépeket teljesen meg kell szüntetni, a haditengerészetben a hadihajórajok összeton tartalmát egyharmaddal csökkenteni kell. A repülőgép-anyahajó állományt ugyanilyen mértékben kívánja csökkenteni a tervezet.

A nagy feltűnést keltő nyilatkozat után Gibson amerikai fődelegátus kijelentette, hogy Amerika a leszerelés terén a maga részéről a legnagyobb áldozatokra is hajlandó.

A javaslat felolvasása után megindult a vita. Elsőnek Simon angol külügyminiszter szólalt fel. Meglehetősen röviden válaszolt és kijelentette, hogy a konferencia működési területét nem lehet ilyen egyoldalúan korlátozni. Egyelőre nem foglalkozik részletesen a javaslattal, miután még nem tanulmányozta át.

Poul Boncour kijelentette, hogy a francia kormány ellenzi a Hoover-tervet.
Nadolny német nagykövet a legnagyobb

elkeseredéssel hozzájárult a javaslathoz, sőt magáévá tette Litvinov is, bár mint mondta, a terv több pontban ellenkezik a szovjet kormány elgondolásával.

Grandi olasz külügyminiszter is a tervezet mellett szólal fel.

Elmondotta, hogy alkalma volt telefonon Mussolini olasz miniszterelnökkel beszélni és így abban a helyzetben van, hogy hivatalosan bejelentheti az olasz kormány hozzájárulását. A spanyol delegátus szintén hozzájárult a javaslathoz, a japán megbízott óvatosan semmitmondóan nyilatkozott.

Hivatalos amerikai közlemény a leszerelési tervezetről

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány tegnap hivatalos közleményt adott ki Hoover leszerelési tervezetéről. A kormánynyilatkozat közli, hogy

a tervezet elfogadása mentesíti Amerikát a flottaépítő program végrehajtásának terhével.

A nyilatkozat végül kijelenti, hogy soha sem volt szó a leszerelés és a jóvátétel kérdés összekapcsolásáról.

Párisban bombaként hatott Hoover tervezete. A lapok általános felfogása, hogy tisztán választási manőverről van szó.

A francia közvélemény a jobboldali lapok szerint a tervet ridegen visszautasítja, mert nem tartalmaz semmit azokról az engedelményekről, amelyeket az amerikai kormány a tervezet elfogadása ellenében az adósságok dolgában nyújtana.

A Hoover tervezet közzétételétől után a francia és angol delegáció jegyzéket terjesztett a bizottság elé. A francia jegyzék lényege, hogy Németország három esztendőre szóló moratoriumot kapjon. Ezután nemzetközi bizottság állapítsa meg Németország fizetőképességét abból a szempontból, hogy Németország milyen váltásösszeget fizessen.

Franciaország ezen a címen hét millióra tart igényt.

Anglia emlékirata kifejti, hogy az angol kormány ragaszkodik az adósságok teljes törlesztésének elvi álláspontjához, de amennyiben errenézve megegyezés nem jönne létre, Németországot csak olyan váltásdíj fizetésére kötelezzék, amely semmiképpen sem akadályozza a német gazdasági élet normális menetét.

Anglia tehát kompromisszumot igyekezik létrehozni a német és a francia felfogás között.

Tegnap Genfben és Lausanneban egyaránt csupán magánmegbeszélések voltak. Herriot francia miniszterelnök ma, vagy holnap visszatér Párisba és a most folyó tárgyalások arra irányulnak, hogy a lehetőséghez képest tisztázzák a helyzetet és irányt szabjanak a további tárgyalásoknak.

Félnék az amerikai lapok

Washingtoni újabb jelentés szerint, a Genfből befutó híradások némileg csökkentették az általános optimizmust, amely a Hoover tervezet ismertetése után kialakult. A reggeli amerikai lapok aggodalommal írnak arról, hogy a terv keresztülvitele nagy nehézségekbe fog ütközni. A lapok azt ajánlják, hogy kár a dolgot siettetni és időt kell engedni arra, hogy a kormányok jól meg-hányják a dolgok állásfoglalásukat. A javaslat sikertelensége ugyanis nagyon kellemetlen hatást váltana ki Amerikában.

Stimson angol külügyminiszter tegnap váratlanul elutazott Genfből. Hírszerint Londonba tér vissza nyilván azért, hogy az angol kormány többi tagját és a közvéleményt az új helyzetről tájékoztassa.

Reggeli levél

Ne csodálkozzunk

Szenta június 22.

Matuska Szilveszter nevét és gaztettét kiabálja világgá már napok óta csaknem a fél világ sajtója. E gaztettéről való részletes tudósítások, különösen a gonosztevő védekezésének szószzerű közlése világosan mutatják a tiszta erkölcsi irány nagyfokú megromlását. A ma szenzációra éhes közönsége kényszeríti a sajtót, hogy minél részletesebb tudósításokat közöljön a legijesztőbb gaztettekről, amelyeket a megbomlott emberi agy csak elgondolni is képes s amelyeknek keresztülvitelére a világon élő 1800 millió ember közül mindig akad egy-két megrögzött gonosztevő típusu, bár addig talán még bekés, szorgalmas, jómagaviseletű egyén.

A sajtó tehát kénytelen e rémdolgokat közölni. De mit jelent ez? Nem más, mint annak szomorú és kényszerű beismerését, hogy az emberi társadalom erkölcsi érzése nagyon mélyre süllyedt. A sajtó ugyanis hű tükrre annak a társadalomnak, helyesebben azon társadalom szellemi gazdasági és erkölcsi életének, amelyből táplálkozik s amelyet táplál szellemileg.

A mindenkori társadalom kényszerítő hatással van a sajtóra, mert megköveteli a színes leírást, a büntettek részletes közlését; viszont azok közlése megtölti a rossz ismeretével az embereket. Hiszen ez még nem volna baj! A rossz ismerete még nem tesz rosszá kiforrott, józan erkölcsi érzéssel bíró egyéneket, de rosszá teheti a rosszra hajlamosakat, akiknél a büntett, hogy ugy mondjam, még csak tudat küszöbén, a tudat alatt lappang, de elég a legkisebb indító ok, hogy onnan előtörjön. Az ilyenekre a bűncselekmények részletes közlése, az ok és a bűnözők életének színes leírása mint egy megszüpítése, végzetes hatással lehet.

Hát még milyen rombolást végez az ilyesmi a még fejletlen, a tanulás és tapasztalás fékező korlátaitól körül nem határolt, meg nem erősített gyermeklelkében!

Ma már ott tartunk, hogy még csak egy lépés az az uton s a sajtó a közönség szeszélyes és veszélyes kívánságainak a nyomása alatt a bűncselekményeket szépíteni, menteni s végül dicsegni fogja.

Szörnyű kilátások! Hova visz ez az út? Nem lenne jobb megállni?! Nem lenne jobb megtisztítani a sajtót s így a közönséget ettől a nagy eltévelyedéstől a tiszta erkölcsi terén?!

A felelet könnyű, a kivétel nehéz.

A bűncselekmények részletes közlését, a bírósági tárgyalások lefolyásának a nagy közönség elé vitelét törvényileg meg kellene tiltani minden államban s csak a bünt és a reámért büntetést lenne szabad, mint eseményeket közölni a lapokban.

De a büntetőtörvényeket is revízió alá kellene venni, ha ilyesmit is megengednek, hogy egy gonosztevő, akire rábizonyult, hogy szándékosan idegen vagyontárgyak megromlásával együtt egy embertömeget tett semmivé, s aki még továbbra is ilyesmivel fenyegetőzik, csak egy percig is szívja az éltető levegőt.

Hurok való a nyakára az olyanok, hogy ne tudja többé átkos beszédével mételezni a még esetleg menthető bűnrehajlamosakat! Ha nem ez történik, akkor ne csodálkozzunk, hogy napról-napra újabb, súlyosabb, borzalmasabb, vakmerőbb és elvetemedettebb gaztettekről kell hallanunk.

Fellegi Andor

HIRDESSZEN
a Reggeli Ujságban

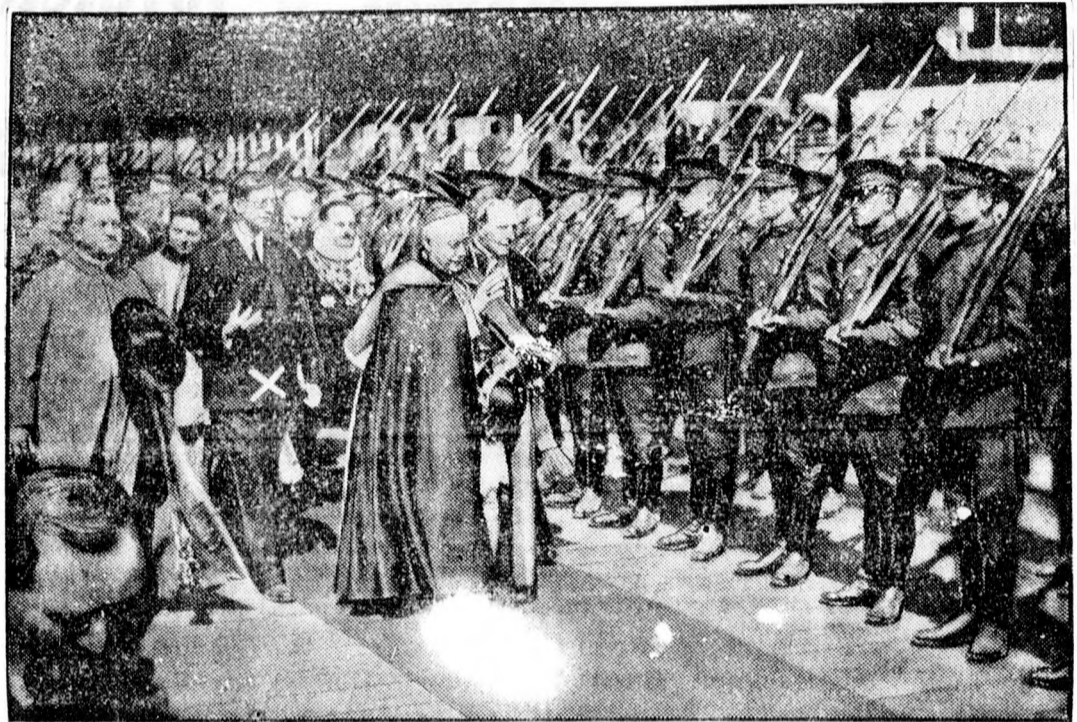
A pénzügyminisztérium jóváhagyta Szubotica város új költségvetését

A minisztérium két százalékkal leszállította a szubotical pótdadókat — Julius 1-től kezdve redukált fizetést kapnak a szubotical városi tisztviselők

Szubotica város költségvetését jóváhagyás végett már régebben beterjesztették a pénzügyminisztériumhoz, ahonnan tegnap érkezett meg a jóváhagyás. A minisztérium mindössze kisebb változtatásokat hajtott végre a költségvetésben, amennyiben a városi pótdadót két százalékkal redukálta és ilyen módon azt 55-ről 53 százalékra csökkentette. A minisztérium a költségvetés záradékán elismerését fejezte ki a város pénzügyi politikája felett, miután a város, minden té-

ren a takarékoság elvét valósította meg a költségvetés megtervezésén. A kiadási tételek 35 milliót, a bevételi tételek 25 millió dinárt tesznek ki, a hiány 9.800.000 dinárt tesz ki, amit pótdadóból fedeznek. A minisztérium a kiadásokból 3774.000 dinárt törölt.

A jóváhagyott költségvetés szerint a városi tisztviselők július elsejétől kezdve már redukált fizetést kapnak, habár az új fizetési szabályrendeletet a báni hivatal még nem hagyta jóvá.

A dublini eucharisztikus kongresszus-

Lauri biboros, pápai legátus, aki Özsentségét képviseli a dublini eucharisztikus kongresszuson, megérkezése után a diszszázad előtt. A pápai legátus mögött de Valera (x) az ír állam elnöke.

Mennyit keres a jósnő, ha alkalmasak a médiumok?

A topolai rendőrség nyomozása érdekes adatokat hozott napvilágra az ágy alatt megtalált jósnő ügyében

Topoláról jelentik: Nem régen nagy feltűnést keltett Topolán az a nem mindennapi eset, amely Sós Péter jómódu gyümölcs és élelmiszerkereskedővel történt. A kereskedő ugyanis egy alkalommal váratlanul hazaérkezve, a szobában az ágy alatt elbujtatott Ricci Anna jósnőt alaposan elverte.

A bántalmazott Pythia a csendőrségen feljelentést tett Sós Péter ellen, amikor azonban a kihallgatásra került a sor, a csendőrvetőnek feltűnt a jósnő kertelő vallomása és az ügyben nyomozni kezdett. A nyomozás rövidesen nem várt meglepő eredményt produkált. Kiderült ugyanis, hogy

a jósnő felhasználva a két Sós leány hiszékenységét aránylag rövid időn belül mintegy 50.000 dinár értékű készpénzt és árut

esalt ki tőlük.

A megindított vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy 2500 dinár készpénzt, körülbelül 88 kiló különféle élelmiszert, több métermáza tengerit, burgonyát és más árut vitt el a jósnő férjével Csidozszi Miklóssal éjjelenként a háztól.

A fényes keresetből a jósnő és férje egészen szépen berendezkedtek. Vettek maguknak butort, nem kevesebb, mint ötven pár selyemharisnyát, 8 pár lakcipőt, szöveteket, selymeket, ágy és asztalterítőket vásároltak körülbelül 50.000 dinárt értékben.

A csendőrség az ügyben tovább folytatja a nyomozást. (á. j.)

—o—

Egy hét óta dolgoznak már a sáskaveszedelem eloltásán a sztáribecseji és petrovoszleói határban

Jelentette a Reggeli Ujság, hogy a sztáribecsei és petrovoszleói határban meglepésszerűen pusztító sáskarajok jelentek meg, melyek megjelenésük he-

lyén mindent elpusztítva haladtak előre. A veszedelmet kezdetben csak azok vették komolyan, akiknek termését teljesen letarolta a sáskahad, ezeknek jelentései után azonban a szolgabíró is megtette a szükséges intézkedéseket. Egy hét óta Vinogradov Szergeje járási mezőgazdasági referens államban a veszélyeztetett helyeken van s napszámókkal irtják a sáskát a legradikálisabb módszerrel, a felégetéssel. Miután a sáskáknak szárnyaik nem nőttek ki, rövidesen sikerül elfojtani a veszedelmet. Az eddig okozott kár így is jelentékeny.

Szénássy Karcsi óriási sikerrel hangversenyzett a bécsi rádióban

A Koncerthausot zsufolásig megtöltő közönség szünni nem akaró tapsviharral ünnepelte a noviszádi hegedűművész kitünő játékát

Szerda este a bécsi rádió, noviszádi hegedűművész páratlan sikerét hozta el hozzánk az éter hullámain. A Koncerthausban nagyszabású hangverseny volt, amelyen felléptek mindazok az énekesek és hegedűművészek, akik a most lezajlott nemzetközi ének, hegedűbajnokságon jutalmat nyertek.

A nívós műsor legnagyobb attrakciója Szénássy, Károly szereplése volt.

A hangverseny bevezető számaiban a férfi énekesek szerepeltek, majd a nő versenyzők. Először a harmadik, vagy negyedik díjjal kitüntetett művészek léptek fel, az első díjat nyert versenyzők, a műsor végén szerepeltek. A bemondó az egyes számok előtt tájékoztatta a közönséget a szereplők életkoráról, állampolgárságáról és arról, hogy a nagy világversenyen milyen eredményeket értek el.

A termet zsufolásig megtöltő közönség élénk ovációban részesítette a művészeket, de

a közönség lelkesedése tomboló tapsorkánná fokozódott, amikor Szénássy Karesi lépett a színpadra.

A szpiker elmondotta róla, hogy 21 esztendő, Jugoszláviából érkezett a versenyre, elvégezte a budapesti Zeneakadémiát és a most lezajlott bécsi világversenyen két száznál több versenyző között az első díjat nyerte.

Ezután felcsendült Szénássy Karesi pom-

pás játéka, melyet lélekzetviassafojtva hallgatót a közönség a teremben és ezrek, tízezrek, sőt százezrek a rádió mellett. Paganini és Winiawsky szerzeményeket játszott Szénássy és amikor elhangzottak az utolsó akkordok, olyan tapsorkán támadt, aminőre aligha volt eddig példa a bécsi Koncerthausban.

A hangverseny után Szénássy Karesi valóságos széjjelszedték az autogramkérők és a fényképeszek,

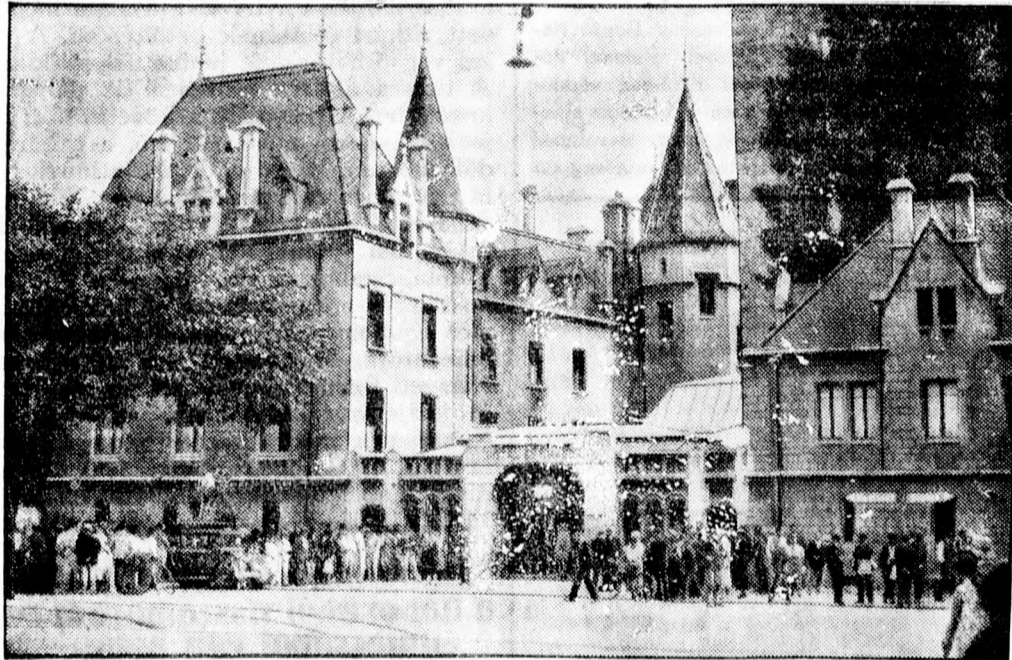
ugyhogy szinte menekülnie kellett a töbczerfőnyi közönség ovációja elől.

A rádióhangversenyt negyvenkét rádióállomás közvetítette, a világsajtó minden valamirevaló lapja hasábos cikkeiben méltatja a fiatal noviszádi hegedűművész rendkívüli tudását, a nemzetközi rádióhírszolgálat még tegnap délután is Szénássy Karcsi kiválóságáról és hatalmas sikeréről beszélt.

Szénássy Karesi beérkezett

és sikere nagy dicsőséget jelent Noviszád és Jugoszlávia zenekulturájára is. A kiváló hegedűművész, mint már említettük hétfő délután a bécsi hajóval érkezik érkezik Noviszádra. Fogadtatására sokan kimennek a hajóállomásra, kulturális és zeneegyesületek testületileg, azonkívül sokan mások, hogy az elsők között üdvözljék, a világverseny noviszádi győztesét.

—0—

Az Ouchy kastély, a lausannei konferencia színhelye

A noviszádi semmitőszék tegnap négy bünperben hozott ítéletet

A noviszádi semmitőszék tegnap négy bünper tárgyal. A pancsevői törvényszék 1930 november 14-én Ubovics Nikola botosi földművest egy évi szigorított elzárásra ítélte, mert Ubovics 1930 szeptember 7-én Bótoson a házába esalta Martin Jan-kót azzal, hogy kifizeti neki 30 dinár tartozását,

amikor azonban Martin bement az udvarba, Ubovics azzal rontott neki, hogy adja meg a 101 dinár adósságát. A két földműves között veszekedésre majd tettelegességre került a sor, amelynek folyamán Ubovics kést rántott és Martin hasbaszurta. A szurás szerencsére nem volt életveszélyes és

Martin rövidesen felgyógyult. Az ítélet ellen az államügyész felebbezést nyújtott be, amit a semmitőszék el is fogadott és Ubovics büntetését két esztendő börtönbüntetésére emelte fel.

A másik ügyben ugyancsak a pancsevői törvényszék hozott ítéletet a múlt év február 7-én. Joszsimovics Ráda novibecsei lakos 1924 július 26-án Szimonenko Milost késsel balmellén súlyosan megsebesítette. A bíróság a tettest fél évi börtönrre ítélte, az ítélet ellen az államügyész felebbezést jelentett be. A felebbezést a semmitőszék elvetette és megerősítette az elsőfoku ítéletet.

A szuboticaai törvényszék a múlt év március 9-én Kovacsics Danilo szuboticaai lakost egyhónapi fogházra ítélte, mert 1930 június 2-án éjjel, mint a Ferrum-gyár elbocsájtott munkása a gyárból 18 kilogramm kompozíciót 340 dinár értékben elloptott. A semmitőszék az ítéletet megerősítette és így az jogerőssé vált.

A negyedik ügy Matanovics Gyura noviszádi sofőr lopási pere. Matanovicsot a noviszádi törvényszék ez év április 14-én egy évi börtönbüntetésre ítélte, mert február 27-én éjjel a noviszádi Velautó cég raktárából különböző autó alkatrészeket lopott. Az ítélet ellen a védő újrafelvételi kérvényt nyújtott be, azonban a semmitőszék a kérvényt elvetette és megerősítette az elsőfoku ítéletet.

Véres szerelmi dráma Beográdban

Beográdból jelentik: Vuicsicsevics Mária 25 éves munkásnő tegnap késsel megtámadta és öt helyen megszurta Milovanovics Milét, aki hosszabb ideig élt vele együtt s akitől egy gyermeke is származik, de később a férfi elhagyta és hallani sem akart a gyermekéről. A súlyosan sebesült férfit a kórházba szállították, Vuicsicsevics Máriát a rendőrség le-tartóztatta.

Nagy vihar és jégeső pusztított Romániában

Bukarestből jelentik: Marosvásárhely felett tegnap hatalmas vihar és jégeső vonta át. Galambtojás nagyságu jég esett és a vetésekben óriási károkat okozott.

A vihar három helyen átszakította a brassó—marosvásárhelyi vasutvonalat, úgy hogy a közlekedést csak átszállással lehet lebonyolítani. A mezőn dolgozó munkások közé villám csapott és egy munkást halálra sujtott.

A vihar és a jégeső a vetésekben nagy károkat okozott.

Szuboticán még mindig 15.000 dináros földárak után fizetik a forgalmi illetéket

Mozgalom indult a telekforgalmi illeték leszállítására

Szubotica város vezetősége néhány évvel ezelőtt léptette életbe a telekforgalmi városi illetékre vonatkozó szabályrendeletet, amely szerint minden ingatlan eladása esetén az érték négy százaléka fizetendő városi illeték címén. A szabályrendelet életbeléptetése idején még igen magasak voltak a földárak és az akkori áraknak megfelelően állapították meg azt az értékösszeget, amelyek után az illetékeket kirótták. Így elsőrendű földeknél lánconként 15.000, a másodrendű földeknél pedig 12.000 dinárt vettek alapul, vagyis elsőrendű földek eladásánál lánconként 600—600, másodrendűeknél pedig 480 dinár városi illetéket kell fizetni. A szabályrendelet azóta sem változtatták meg, holott harminc-negyven százalékkal esett a föld ára.

Mint értesülünk, a szuboticaai gazdák körében akció indult a szabályrendelet módosítása érdekében. A mozgalomba a városi képviselőtestület tagjai is bekapcsolódtak és így valószínű, hogy rövidesen a mai áraknak megfelelően állapítják majd meg a telekforgalmi illeték elbírálása tekintetében a földárakat. Az ügy mielőbbi rendezése igen fontos, mert a magas illetékek megnehezítik a föld-eladást, amire pedig több gazdálkodó kényszerült a rossz hitelviszonyok és a gazdasági válság miatt.

De Bresson gróf francia mérnök az Atlanti óceánt össze akarja kötni a Fekete tengerrel

Európa összes nagy víziutait csatornahálózat kötné egybe

Míg a Népszövetség államférfiai és tudósai elméleti megoldások kiértékelésén fáradoznak, hogyan lehetne a gazdasági, főképpen a termelési problémákat gyakorlatilag megoldani, egy francia mérnök, Bresson gróf nagyszabású tervvel áll elő. Nem ködös gazdasági teóriákban keresi a kivezető utat, de a technikus praktikus észjárásával a termények szállítását akarja rendkívül jelentősen csökkenti. Bresson gróf nem kevesebbet akar, mint az Atlanti óceánt csatornahálózat és a meglévő víziutak segítségével összekötni a Fekete tengerrel.

Csatorna rendszeréből számos víziút ágaznak el a legfontosabb európai kikötők felé. Az érdekes terv nagy feltűnést keltett a mérnöki és gazdasági, de főként az agrárius világban, most jelent meg nyomtatásban. Bennünket közelebről érdekel, mert a délkeleti államoknak igen nagy fontosságot szerez jut Bresson gróf elgondolásában. A főbb vonásaiban a terv a következő:

Franciaországban éppugy, mint Romániában egy-egy nagy, új tengeri kikötőt kell létesíteni nemzetközi jelleggel. Előbbit az Atlanti óceán partján, a pouligueni öbölben, a másikat a Fekete tenger partján. A víziút Keletről Nyugatra haladva így alakul: először Galacot érinti, ahol elágazik a Dnyeszter felé, innen a Bugba, ahonnan a Dnyeperbe és ezzel Déloroszország kapujába. Budapesten halad keresztül Németország felé az egész tranzitforgalom. A Pozsonynál elágazó csatorna bekapcsolná az Elba segítségével a hamburgi kikötőt. Ugyancsak a pozsonyi csatorna segítségével lehetne elérni az Oderát, innen a Visztulát, amelyből a Bug és a Pripet által Északoroszországba jut el az áru.

Pozsonynál Bécsen át Regensburgba jut va ismét elágazáshoz érkezünk. Kehlheimnél kapcsolódik be először a csatornarendszerbe a Rajna és Majna révén, valamint Ulm mellett a Neckar révén. Ez utóbbi utat a rövidebb és praktikusabb. Majd Regensburgnál tovább halad Donaueschingenig, hol elhagyja a Duna völgyét és Bazel mellett bekapcsolódik a Rajnába. A Rajna által kerül összeköttetésbe Bazel Rotterdammal, ebbe a vonalba esik bele szárnyvonallal Strassburg. Bazel összeköttetésbe jutna még Ant-

verpennel, Mannheimban összekötő csatorna révén a Neckarral és Mainzban a Majnával. Így a Rajna vidék, a Ruhr vidék és a Westfália víziút segítségével közelíthetné meg Keletet.

Mellőzzük a tervnek a francia kikötőkre vonatkozó részét, csak azt említjük meg, hogy a Rhonet a Berri-tóval, ezt pedig Marseille köti össze. Így a Földközi tenger is megnyílik az északi kikötők számára a szárazföldön át való forgalomban. Az új transzkontinentális úthálózat nyolc elágazással ti-

zenkét államot hoz egymáshoz közelebb: Franciaországot, Belgiumot, Svájcot, Würtembergot, Bajorországot, Ausztriát, Csehszlovákiát, Magyarországot, Jugoszláviát, Romániát, Bulgáriát és Oroszországot. Utóbbi államok főleg a Duna, a Száva és a Marica révén kerülnének bele a fontos víziút forgalmába.

A szállítási költség a jelenlegi vízi tarifák egyharmadára rugna.

Bresson gróf helyesen mutat rá, hogy ma csak akkor van értéke az árunak, ha forgalomban van, a raktárakban felhalmozott áru értéke nulla. A terv szerzője még nem készült el a részletes költségvetéssel, de az előzetes számítások alapján hangsúlyozza, hogy a költségek amortizációja bőségesen fedeződik, amellet minden országban erősen csökkenne a munkanélküliség. Bresson gróf terve Európa gazdasági újjászülése mellett első sorban a francia-német közeledést szolgálja.

Egy becskerekli magyar uriaszony halálos autószerencsétlensége Clevelandban

Az egész magyar kolónia részvéte kísérte utolsó útjára

Becskerekről jelentik: Borzalmas autószerencsétlenségnek esett áldozatul az Egyesült Államokbeli Clevelandban egy Becskerekről kivándorolt uriaszony. Mint a Becskerekre érkezett levél jelzi, Wentzel Józsefné bankpénztárosnő férjével és családjával néhány ismerőssel autókirándulásra indult. Clevelandtól nem messze a gépkocsis árokba fordult és maga alá temette utasait. Wentzelnét borzalmasan összeroncsolt testtel huzzák ki a gépkocsi romjai alól. Hátgerince, karja, négy oldalbordája és felső-lábszársontja eltört és ezeken a halálos sebeken kívül még súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Az orvosok egyöntetű véleménye az volt, hogy a szerencsétlen uriaszony, akinek utitársai a csodálatos véletlen folytán csak jelentéktelen sérüléseket szenvedtek, néhány óra leforgása alatt feltétlenül meghal, de szervezete mégis ellentállt és csak kilenc napi kínos szenvedés után következett be a halál.

Wentzel Józsefnét szül. Kenderessy Ilonát fiatalon érte borzalmas sorsa. Férjével Wentzel József becskerekli postatisztviselővel 1920-ban vándorolt ki Amerikába, ahol hamarosan előnyösen elhelyezkedtek. Férje könyvelője lett egy nagy clevelandi banknak, míg a felesége pénztárosi minőségben

kapott ugyanott alkalmazást.

A szerencsétlen uriaszony és hozzátartozói iránt óriási részvét nyilvánult meg a clevelandi magyarság részéről. Betegágyát elhalmozták virágokkal és ravatalára annyi koszorút és virágcsokrot helyeztek el, hogy két kocsival kellett a temetőbe elszállítani. Végtisztességén a clevelandi magyar kolónia minden számottevő tagja résztvett.

A tragikus sorsu fiatalasszony apósa Wentzel Márton nyug. postaaltiszt Becskereken él és családja iránt őszinte részvét nyilvánul meg.

Tíz pályázat érkezett be a Matica Szrpszka titkári állására

Mint ismeretes a Matica Szrpszka vezetősége pályázatot írt ki a Matica megüresedett titkári állásának betöltésére. A pályázat végső határideje június tizenötödike volt. A titkári állásra összesen tíz pályázat érkezett be. A pályázók a következők: Vasziljevics Zsarko, noviszádi író, a titkári teendők mostani végzője, dr. Milutinovics Nikola pansevoi író, dr. Mirkovics Nikola novivrbázi gimnáziumi tanár, Banicsa Szvetisláv nisi gimnáziumi tanár, Radovanovics Nikola, Szubotica, dr. Mitrovics Radisa volt postaügyi miniszteriumi ellenőr, dr. Petrovics Ljubomir, a noviszádi Nemzeti Színház igazgatója, dr. Skarics Joszip, a zagrebi Nemzeti Színház volt főtíkára, dr. Sztojkov Mojszije volt bácskai alispán és dr. Pérics Konstantin nyugalmazott beogradi professzor. A titkár megválasztását Vrhovac Radivoj elnök visszatérése után tartják meg.

Fütyülőt akart csinálni kisfiának a háborúból visszamaradt bomba gyutacsából egy anya — két súlyosan sebesült

Gyevgyelijáról jelentik: Különös szerencsétlenség történt tegnap egyik Gyevgyelija melletti kis faluban. Kadrinovics Mária Petár nevű kisfia egy régi, a háborúból származó bombát talált és megkérte édesanyját, hogy a bomba gyutacsából készítsen a részére fütyülőt. Az asszony egy késsel igyekezett a gyutacsot levenni a bombáról, amely felrobbant és anyát és fiát a fejükön súlyosan megsebesítette. Mindkettőjüket a kórházba szállították.

Buzaszentelés egy magyarországi községben

TÖZSDE

TÖZSDEZARLATOK:

Csütörtök, június 23

Beognádi értéktőzsde. Devizák: Kinálat-kereslet dinárokból: London (1 font) 205.47—203.87, Páris (száz frank) 222.78—221.66, Newyork (100 dollár) 5641.14—5612.88, Genf (100 svájci frank) 1102.85—1097.35, Milánó (100 líra) 289.20—286.80, Prága (100 cs. k.) 167.64—166.78, Berlin (100 márka) 1348.07—1337.27, Brüsszel (100 belga) 787.99—784.05, Amsterdam (100 holland frt.) 2287.56—2276.20. Al-lampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta prompt 184—182, kötés 183.50—180, 7 százalékos kölesön 52—50, 8 százalékos Blair kölesön 44, 4 százalékos agrárkölesön 24—23.50, kötés 23.50, 7 százalékos Hipotekarna Banka kölesön 42—41.50, kötés 42.50—41.50, 1930 6 százalékos állami kölesön 32.50—32.25, kötés 32.50—32.25.

Beográdi terménytőzsde. Buza Bega 79—80 kgos 1—2% 127—125, Tisza 80 kgos 1—2% 128—126, Duna bánáti 78 kgos 2% 128—125, Duna bácskai 78—79 kgos 2% 128—125, Duna szerémi 78 kgos 2% 130—127, Duna szerbiai 77 kgos 3% 132—128, bácskai csatorna 79—80 kgos 2% 129—126, bánáti vrsaci paritásban 78—79 kg 1—2% 124—122, felső-bánáti 79—80 kgos 1—2% 124—120, felsőbácskai 79—80 kgos 1—2% 128—125, alsóbácskai 79 kgos 2% 127—124, szerémi vagon 78 kgos 2% 130—128, szerbiai fővonal 77 kgos 3% 134—130, tengeri Bega prompt Tisza, Duna és bánáti 1930 júniusra 102—100, szerémi 103—100, Száva sziszáki uszály 116—114, bánáti vrsaci paritás júniusra 102—100, bánáti állomásról 102—99, bácskai prompt 102—100, bánáti száraz vrsaci paritásban 101.50—99, szerémi indijjai paritásban 102—100, bácskai fehér 118—116, Sziszák vagon 121—118, zemuni vagon 105—103, zab szerbiai beográdi paritás 155—150, bácskai és szerémi 157.50—152.50, macedóniai beográdi paritás 145—140, árpa macedóniai 145—135, bab szerbiai 1930. évi 3% 200—190, horvátországi vasutállomásról zsákban 2% 210—195, bácskai 210—200, liszt nullás gg és g beográdi vagon 215—205, kettős 195—185, ötös 190—180, hatos 180—170, hetes 145—140, nyolcas 97.50—92.50, korpa bácskai és bánáti zsák nélkül 85—81, beográdi vagon zsákban 95—90.

Irányzat: Lanyha.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 78 kgos 2%, bácskai Szombor környéki 122—124, bánáti vrsaci paritásban 120—122, 79 kgos 2% Noviszád környéki és középbácskai 122—124, középbácskai, bácskai, tiszai és tiszai uszályrakomány 124—126, bégai uszályrakomány 123—125, felsőbánáti 120—122, zab 147.50—152.50, tengeri bácskai garantált minőség 101—102, Szombor környéki 101—103, bánáti garantált minőség 99—101, szerémi garantált minőség 101—103, Sid környéki 108—105. Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 200—210, kettős 190—195, ötös 180—185, hatos 170—175, hetes 140—145, nyolcas 92.50—97.50. Buzakorpa jutásakban bácskai és szerémi 87.50—90, bánáti 85—87.50.

Irányzat: Buza és tengeri lanyha, egyébként változatlan.

Forgalom: 48 vagon.

Hétfőn délután négy órakor hirdetik ki az ítéletet a szubotica-i jegy csalás ügyében

Tégnap elhangzottak a védőbeszédék

A szubotica-i jegy visszaélések bünygyének tegnapi főtárgyalásán folytatták és befejezték a perbeszédet. A védőbeszédék során a védőügyvédek éles támadásokat intéztek a város vezetősége és a mozi ellenőrzésével megbízott személyek ellen, majd szövétték, hogy a megkárosított város nem is képviseltette magát a tárgyaláson és nem jelentette be a visszaélések által szenvedett kár összegét.

A főtárgyalás megnyitása után elsőnek Grabovác Pavle, Sztojkovicsné és Kovács Ruzsica védője tartotta meg védőbeszédét, amelyben kifejtette, hogy az egész pör, amelynek most igen nagy fontosságot tulajdonítanak, téves alapon indult. A vádak, amelyek hatnapos főtárgyalássá dagasztották ezt a jelentéktelen ügyet, egytől-egyig csak feltevésen alapulnak.

A védő a továbbiakban igazolni igyekszik, hogy semmi egyéb, mint feltevés a vádiratnak az a kitétele, hogy Sztojkovicsné 600.000 dinárral károsította meg a várost. El kell fogadni Sztojkovicsné védekezését, amely szerint a Noviszádon vásárolt 300.000 dinár értékű jegyek eladásából Sztojkovicsné egyetlen dinárt sem kapott, a Karlovcin vásárolt mintegy négyszázezer dinár értékű jegyeket pedig nem értékesíthette, mert a mozi igen rosszul ment és állandóan ellenőrizték a pénztárt, úgy hogy egy-egy előadáson csak néhány jegyet adhatott el.

A város kára nem lehet annyi, mint amennyit a vádirat feltüntet,

a város egyébként semmit sem követel, mert elmulasztotta bejelenteni, hogy mennyi a kára.

Végül a vádak minősítését bírálta a védő és kifejtette, hogy szó sem lehet iparszerűen üzött csalásról amit az ügyész a Btk. 337. paragrafusán alapján módosít, hanem legfeljebb a 334. paragrafusba ütköző közönséges csalásról. Szerinte a megvesztegetés vádját nem nyert bizonyítást, annál is inkább, mert jegyeket mindenki vásárolhat a pénzügyigazgatóságoknál, aki megfizeti az illetéket. Kéri a bíróságot, hogy vegye tekintetbe az ítélet megszüntetésénél az enyhítő körülményeket, elsősorban Sztojkovicsné töredelmes beismerését, amellyel ugyyszólván ő leplezte le és tette lehetővé az ügy tisztázását.

Dr. Dimitrijevic Dragomir a másodrendű vádlott védője emelkedett ezután szólásra és a következőket mondta:

— Meiringernek a bíróság előtt tett töredelmes beismerése nem hagy fenn kétséget az iránt, hogy valóban őszintén mondotta el azt, amit elkövetett és bűnéből semmit nem hallgatott el. Így teljesen tisztán áll a bíróság előtt, hogy Meiringer Szentáról és Kanizsáról két ízben mennyi jegyet szerzett be és hogy ebből Sztojkovicsnéval együtt

16.800 dinár haszna volt, amelynek 5 felét kapta. Elhíheti a bíróság Meiringernek, hogy valóban őszintén megbánás vezette a töredelmes beismerésére, mert hiszen neki minden oka meg van arra, hogy megbánja tettét. Négyszer dinárral jövedelmezett magas állást és 15 évi munkájának eredményét, a nyugdíját vesztette el azáltal, hogy amikor intrikák következtében igazságtalanul felfüggesztették állásából és nyolc hónapig nem kapott fizetést, megingott a becsületében és súlyos anyagi gondjai között elfogadta Sztojkovicsnékat azt az ajánlatát, amelyvel pénzhez juthatott. Hogy mennyire súlyos helyzetben volt Meiringer annak idején, azt láthatja a bíróság abból is, hogy Sztojkovicsnékat kellett a részére fát vásárolni, aki emellett állandóan követelte tőle a tartozások visszafizetését. Ilyen körülmények között teljesen érthetővé válik Meiringer megtévelyedése és bár Sztojkovicsné ezt tagadja, az is kétségtelenné vált, hogy a jegyek beszerzésében Sztojkovicsné volt az iniciátor, akinek ezen a téren már többéves prakszisa és rutinja volt, amikor összeköttetésbe lépett Meiringerrel.

— Meiringer bevallotta, hogy 12.400 dinárral károsította meg a várost, amelyből — mint ő állítja — 1600 dinárt fizetett ki Nagy Adorjának honorárium fejében. Az államügyész is elfogadta, hogy Meiringer beismerése teljesen őszinte volt és így a bíróságnak nincs oka kételkedni abban sem, hogy milyen értéket képviseltek az általa beszerzett jegyek.

A védő ezután azt igyekszik bizonyítani, hogy Meiringer nem áll hivatalos összeköttetésben Sztojkovicsnéval és nem volt megbízva a mozipénztár ellenőrzésével.

Az sem nyert bizonyítást, — folytatta védőbeszédét dr. Dimitrijevic — hogy Sztojkovicsné a jegy vásárlására adott kölcsönt Meiringernek, miután Meiringer 1929-ben kapott kölcsönt Sztojkovicsnéval és csak két év múlva lépett vele üzleti összeköttetésbe.

A védő ezután a jugoszláv és magyar jogi szak tekintélyek véleményét idézi, amelyek szerint az iparszerű csalás kritériumához szükséges, hogy valaki hosszú időn át foglalkozzék csalással, más foglalkozása ne legyen, viszont Meiringer csak két ízben vásárolt jegyeket és pedig csak anyagi kényszerből és nem haszonlesésből, vagy iparszerűen. Így nem is üzhetette a csalást, mert 4000 dináros havi fizetéssel cégvezetője volt a városi takaréknak. Nem kétséges, hogy Meiringer nem volt felbujtó, mert Sztojkovicsné már régebben is folytatta Bénéis felbujtására a jegy visszaéléseket.

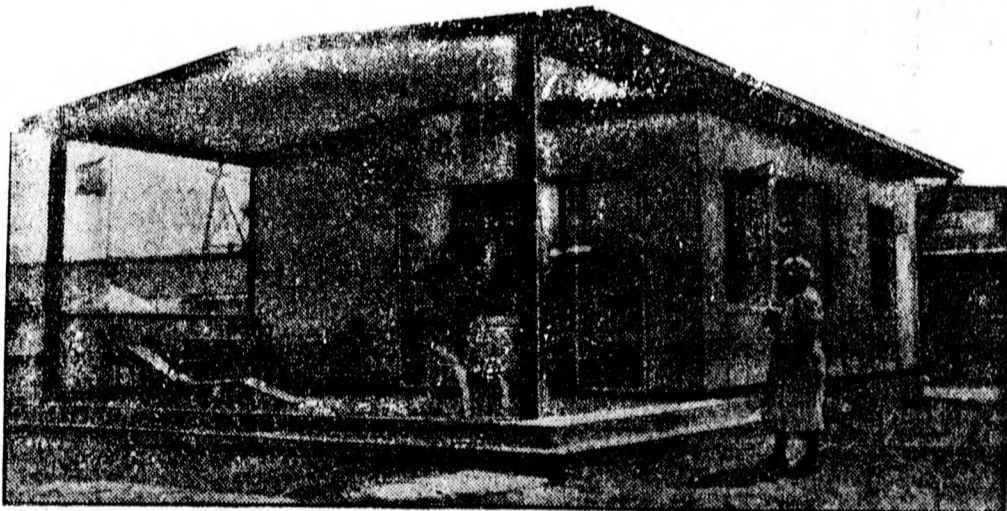
— A másik kérdés — folytatta a védő — az volna a minősítés megállapításánál, hogy tulajdonképpen kit csapott be Meiringer. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy Szubotica város nem lehet büszke erre a bűntögre. A tárgyaláson kitűnt, hogy a moziigazgatónak csak a címe volt meg, munkaköre viszont nem volt. Hallottunk egy városi bizottságról, amelynek feladata volt a mozi irányítani, de csak ötletszerűen működött és nem lehetett megállapítani, hogy tulajdonképpen kinek kellett ellenőrizni. A mozi a város egyik halvaszületett vállalkozása volt és nem lehet megállapítani, hogy Meiringer kinek a kárára követte el a csalásokat.

Végül kifejtette a védő, hogy

Meiringer csak bűnsegéd lehetett

s mint magasállású tisztviselő állása elvesztésével és meghurcolásával épen eleget szenvedett és ezért kéri a bíróságot, hogy a legenyhébb ítéletet mondja ki ügyében.

Bain Ljubomir védője védence teljes felmentését kéri, ugyanígy védence felmentését kéri Doljanin Sztipán is. Végül Miladinovics Szlobodán, Nagy Adorján védője úgy érvel, hogy Meiringer csak bosszúból vallott Nagy Adorján ellen, mert az nem volt hajlandó a megbeszélés szerint vallani.

Acelből készült ház. A berlini mintavásár területén építették ezt a házat, amely teljesen acélból készült, sőt meg a belső berendezése is acél. Egy ilyen ház ára 4700 márka (kb. 60.000 dinár).

Az utolsó szó jogán Meiringer és Sztojkovicsné szólaltak fel. Hivatkoztak őszinte megbánásukra valamint beismerésükre és enyhe ítéletet kértek.

A bíróság ezután az ítélet kihirdetését hétfő délután 4 órára tűzte ki.

Uj világrekorder

A lett Dahlin, Rigában 40.235 kilométeres távot 3 óra 32 perc és 26 mp alatt gyalogolta be és ezzel új világrekordot állított fel.

Burescht újból Alsóausztria tartomány főnökévé választották

Bécsből jelentik: Buresch dr. néhány nappal ezelőtt lemondott Alsóausztria tartományfőnökségéről, mert megválasztását a nemzeti szocialisták megpeticionálták.

A tegnapi megtartott tartománygyűlésen újból Burescht választották meg, már az első menetben tartományfőnökké.

A választás érdekessége, hogy a nemzeti szocialisták a tegnapi választáson Bureschre szavaztak.

Emelkedett hangulatban folyt le az utolsó magyar érettségizők bankettje Becskereken

Becskerekről jelentik: A becskereki reál-gimnázium megszűnő magyar tagozatának utolsó érettségizői az este tartották érettségi bankettjüket a Dungszerzki palota nagytermében. A kedves, magyaros hangulatban lefolyt banketten megjelent Lalevics Plija közoktatásügyi miniszteri inspektor, vizsgabiztos, Milojkovics Dusan gimnáziumi igazgató, Kozma Gyula osztályfőnök, a magyar közművelődési egyesület képviselőjében pedig Marton Andor egyesületi igazgató és sokan mások.

Zsolnay Adám érettségizett tartotta az első felköszöntőt és ebben a magyar erények egyik legkiválóbbjáról a hálaérzetről szólva, kijelentette, hogy az iskolától búcsúzó magyar tanulók sohasem fognak megfélemezni a tanártestülettel szembeni hálájukról. Bérés Tóth János az érettségizett ifjúság célkitűzéseiről tartott sűrűn megtapsolt beszédet, majd általános figyelem közepette Marton Andor szólalt fel és lelkes buzdító beszédben bocsájtotta szárnyaira a magyar közélet új harcosait, akikre nehéz, de férfias kötelességek hárulnak. Lelkükre kötötte az ifjaknak, hogy ne feledkezzenek meg a magyar kultúrával szembeni kötelességükről. Lalevics inspektor és Milojkovics igazgató felszólalása után Vajda Lajos tanár búcsúztatta a tanulókat a tanártestület nevében.

Asztalbontás után tánc következett, majd egymásután szólaltatták meg a szép magyar dalokat, amelyeknek vérpezsdítő muzsikája mellett reggelig folyt a mulatozás.

Kora reggel cigányzenével bevonultak a diák-vendéglőbe. A Korona ucai Dopler vendéglőig vezető úton a Gaudemus igitur melódiájától volt hangos az uca.

A vérbefulladt turijai politikai gyűlés ügye a noviszádi törvényszék előtt

Zeremszki Száva azt állítja, hogy édesanyja bántalmazását akarta megbosszulni, azért lőtt a tömegbe — A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését

A noviszádi törvényszéken Levakovics büntetőtanácsa tegnap foglalkozott Zeremszki Száva 42 éves turijai földműves bűnperével. Zeremszki Szávát az államügyészség szándékos emberölés kísérletével vádolja. A vádirat szerint Zeremszki Száva 1927. november 7-én, mikor az önálló demokraták Dudvarszki Rada vendéglőjében ülést tartottak, összeveszett a radikálisokkal és vadászfegyverével belelőtt a tömegbe. A lövésektől hat személy könnyebben megsebeve, Vujin Deszo, Vujin Sztevan, Zeremszki sült. Ezek Tomics Danesika, Tomics Milé-Branko és Zeremszki Zorka. Ezenkívül Zeremszki a puska agyával leütötte Gavrilov Vukát.

Zeremszki a kihallgatás alkalmával azal védekezett, hogy édesanyját megsebesítették és efeletti elkeseredésében lőtt a tö-

megbe.

A tegnapi megtartott tárgyaláson Zeremszki Mita beismerte tettét és védelmére azt hozta fel, hogy édesanyját a vendéglő közelében eszméletlenül találta. Már előzőleg összeveszett egy mulató társasággal és ekkor többen rátámadtak. Kiszaladt a vendéglőből és hazament, ahol magáhozvette vadászfegyverét és a tölténytáskát, majd visszazsaladt a helyszínre, ahol kettőt a vendéglőszoba mennyezetébe lőtt, majd megfordult és kilőtt az uccára. Nem volt szándékában senkit sem lelőni.

A bíróság ezután a beidézett tanukat hallgatta ki, akiknek száma meghaladta a húszat. A tárgyalást délután fél négy órakor folytatták. A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

Komolyra fordult a mozik helyzete

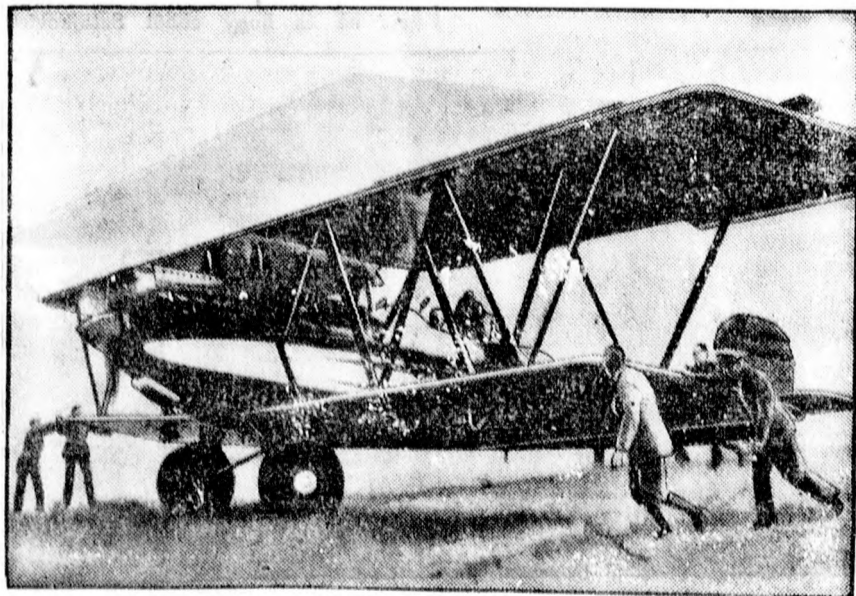
A pénztelenség és a hangosfilm okozta a válságot — Igen sok mozi bezárta üzemét — Rendkívüli közgyűlést hívtak egybe a mozisok

Alig mulik el nap, hogy a mozgósínház tulajdonosok vezetői vagy Beogradban, vagy pedig Zagrebben megbeszélést ne tartanak. A helyzet igen komoly. Az egyre növekvő deficit súlyos probléma elé állítja a mozgósínház tulajdonosokat, akik most július hó elején rendkívüli közgyűlést hívtak össze, hogy számtalan bajukra orvoslást találjanak. A hangos film iránti érdeklődés elmúlt, a filmek vonzóereje egyre gyengül és a terhek semmiel sem csökkentek. Az adó változatlanul magas, a film árak is alig estek, mert egyre kevesebb a film úgy, hogy a mozik egész sora volt kénytelen üzemét megszüntetni. Ez a tömeges bezárás még most is feltűnő, mert nem a szokásos nyári szünetről van szó, hanem nagyobb községek és városok mozijai esútkak be, mert nem győzik a ráfizetést. Ez a helyzet kül-

földön is.

Az egész szakma kétségbeejtő helyzetben van még Amerikában is, ahol ezrével állították le üzemüket a mozik.

A filmszaklapok tele vannak sirámokkal, felhívásokkal. Soha még mozi gyűlést olyan érdeklődés nem kísért, mint a jugoszláv mozik júliusi közgyűlését, amely olyan viharosnak ígérkezik, mint amilyen eddig soha sem volt. Már folyik a korteskedés, új vezetőséget akarnak választani, amelytől a mozis érdekek határozottabb támogatását várják. A publikum fokozott figyelemmel tekinti a filmvilág élet-halál harcát, mert bármennyire is hiányzik a pénz a moziba járáshoz, a közönség moziszeretete csak nem esőkkent és változatlanul érdekli, hogy mi történik a vászon mögött?

Az olasz kormány ezt a repülőgépet ajándékozta Magyarországnak a római repülőtéren lezuhant magyar oceán repülőgép helyett.

Hírek

1932

Június

24

PÉNTEK

Ibanez del Campo, a chilei köztársaság volt elnöke, aki ismét magához ragadta a hatalmat

ODZSACI HÍREK

Az odzsaci Lovas Klub e hó 23-án, Vidovánkori Szomborban részt vesz az ottani nagyszabású lovasversenyen. A napokban választották meg a bíráló bizottságot, amelynek tagjai: Bakics Milán ezredes (Szombor), Lelbach Gyula földbírtokos, dr. Willmann Mátyás ügyvéd (Odzsaci) és Karakasevics D. ezredes. — Az odzsaci Lovaregylet utolsó ülésén úgy határozott, hogy az egyet elnökévé Rausch Edét választja meg, míg dr. Willmann Mátyás továbbra is az egyet elnöke. — Vidovánkori Odzsacin a tartalékos tisztek tisztibált rendeznek a Jugoszlávia szállóban.

— **Értesítés.** Ezennel értesítem t. vevőmet, hogy a lakás és műhely bejárata már nem Gajeva 3, hanem Futoski put 48 alatt van. A lakás a régi. Id. Weisz Rudolf urí szabó.

— **Halki zás.** Budapesten hétfőn meghalt Theisz Frigyes vrbászi származásu tanár, az iparművészeti muzeum könyvtárosa. Az elhunytat a bácskai kolónia nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra a rákosi temetőben.

A noviszádi Radnicski oldboy hírei Felkérjük az oldboy csapat játékosait, hogy ma, péntek délután 5 órakor tréningre jelenjenek meg a pályán, mert 26-án reggel 7 órakor a Radnicski pályán revánsmérkőzést játszunk a Szláviával. — Intéző.

— **Feltner Henrik meghalt.** Budapestről jelentik: Tegnep délután hetvenhárom éves korában meghalt Feltner Henrik felsőházi tag, a gyáriparosok országos szövetségének elnöke.

— **Érettségi találkozó.** A noviszádi főgimnázium magyar tagozatának 1921—22. évben érettségit tett növendékei a tízéves találkozó megbeszélése céljából, szombaton e hó 25-én este 9 órakor a Habag-ház pincetermében értekezletet tartanak. Az érdekeltek lehetőleg minél nagyobb számban szíves kedjenek megjelenni.

— **A kinkindai „Kasino sakk-klub“ vendégszereplése Beeskereken.** A kinkindai Kasino sakk-klub vasárnap Beeskereken fog játszani, ahol valószínűleg a Radnicski sakk klub lesz az ellenfele. Kinkinda és Beeskerek sakkozói eddig kétszer mérköztek egymással és mindkét mérkőzést a beeskerekiek nyerték meg. Ezuttal azonban nyílt a verseny. A mérkőzést valószínűleg csak 8—10 táblán fogják lejátszani.

— **Kitűnő foglyalt 1 adag 2—3 dinár** a Fagylaltsarnokban, Zseljeznicska 26.

— **Baleset a paragovói kőbányában.** Kricskovics Milán 24éves bogyinci (Bosznia) születésű munkás tegnap délután szerencsétlenül járt a paragovói kőbányában. Aknakerakás közben egy kő zuhant a jobb kezére és azt teljesen összeroncsolta. Dr. Manojlovics Brankó kamenicai községi orvos részesítette első segélyben és azután be szállította a noviszádi kózkórházba. Allapotja súlyos, de nem életveszélyes.

— **Szerencsétlenség a vilovói állomáson.** Milasin Toma 22 éves szuboticei születésű a noviszádi Batori ucca 21. számú házban lakó vasutas tegnap délután a tomaseváci vonatot kísérte. A vilovói állomáson egy nagy hordót raktak ki egy vagonból és ez a lábára esett, amelyet teljesen összeroncsolt. Milasin Tomát a vilovói községi orvos részesítette első segélyben, utána pedig be szállították a noviszádi kózkórházba.

A Budai II.—III. kerület kombinált Noviszádon. Kedden, június 23-án érdekes nemzetközi mérkőzés lesz Noviszádon. A Radnicski és a Vojvodina közös rendezésben mérkőzésre látja vendégül a Budai II. és a III. kerület kiváló összetételű kombinált csapatát. A pesti kombinált együttes szombaton és vasárnap Osziyeken mérkőzik a Gradjanszkival és a Szláviával. Az osziyeki mérkőzések után a kombinált egy napig pihen és kedden, Vidovánkori napján mérkőzik Noviszádon.

— **Ellopták a Reggeli Újság kifizetőfiújának kerékpárját.** Tegnep délelőtt ismeretlen tettes a noviszádi postaépület elől ellopta a Reggeli Újság kifizetőfiújának kerékpárját. A kerékpár engedélyének száma 1090, gyári száma 333.258. A kerékpár „Lord” gyártmányu gép, váza fekete, kereke sárga. A gépen nem volt sárhányó. A nyomravezető jutalomban részesítjük.

— **„Hunyadi János“ keserűviz** a legmegbízhatóbb és legideálisabb hashajtószert, kapható mindenütt.

KULFOLDI TÖZSDEZARLATOK:

A dinár árfolyama. Budapest 9.97—10.09, Bécs 12.24—12.36, Prága 55.30—55.70, Berlin 6.37—6.77, London 220.

Zürich. Páris 2019.75, London 1860.5, Newyork 513.25, Brüsszel 71.475, Milánó 26.17, Amszterdam 207.475, Madrid 42.20, Berlin 122.825, Szófia 3.72, Prága 15.20, Varsó 57.50, Bukarest 3.05.

Csikágói zárlat. (Julius, szeptember és december). CuBza tartott 48, 50.5, 53.5. Tengeri tartott 20.25, 32.125, 32.375. Zab tartott 20.25, 20.625, 22.625. Rozs tartott 29.625, 32.375, 35.625.

Bécsi sertésvásár. Felhajtás 295 zsir, 165 husértés. Forgalom lényegtelen, árak változatlanok.

Liverpool. Irányzat: Tartott. Buza júliusra 4 sh 3.25, októberre 4 sh 10.75, decemberre 5 sh 1.25.

— **Fűzőket, mellartókat méret szerint** legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— **Elhízásnál, vérbőségben, légzési nehézségeknél, reuma, köszvény és vérkeringési zavaroknál a Hunyadi János keserűviz** az orvosok által ajánlott tökéletes gyógyvíz az anyagcsere élénkítésére, a vérkeringés és bélműködés szabályozására. Reggelként félpohár Hunyadi János keserűviz megszünteti a székrekedést és annak kellemetlen következményeit, az étvágytalanságot, fejfájást, szédülést, levertséget. — A Hunyadi János keserűviz tisztasága a leg-tökéletesebb, mert csakis teljesen új palackokba töltik és ennélfogva a legsúlyosabb beteg is használhatja. Ügyeljünk a vörös középmezeyű címke. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és minden jobb üzletben.

ERTESITES!

Tisztelettel értesítem nagyra becsült vevőkörömet, hogy kéz munka üzletemet, ugyanabban a házban a Banovina büfé mellé helyeztem át, mely alkalommal felhívom szíves figyelmüket az újonnan felszerelt

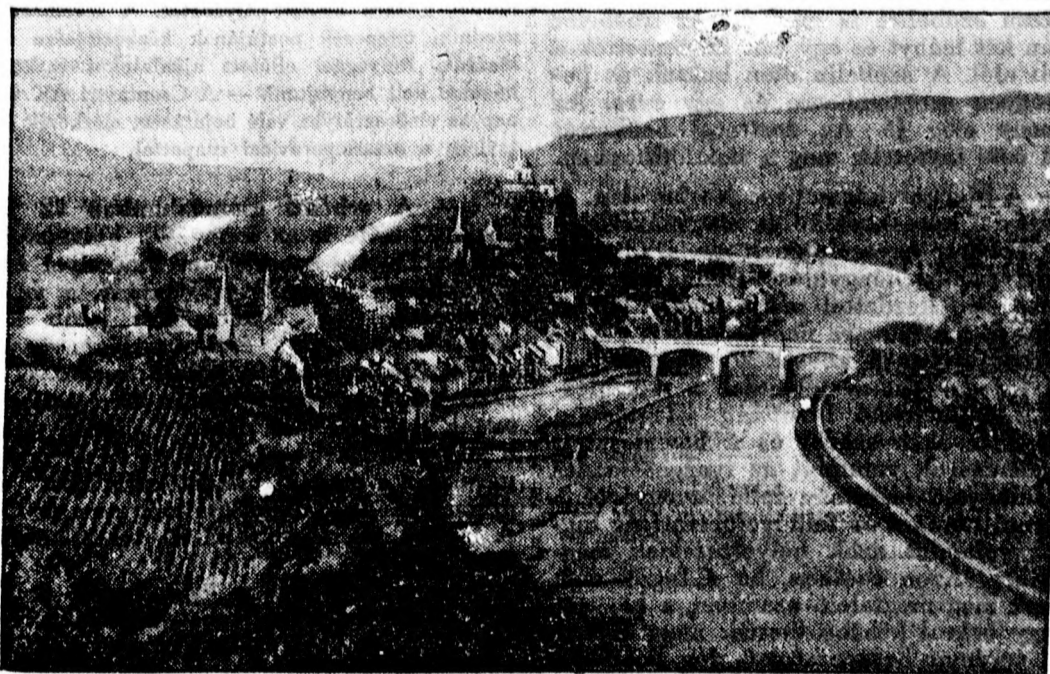
AZSUROZO ES ENDLIZO GEPEIMRE, melyeken a legrövidebb időn belül elvégeznek minden megrendelést a legkisebb költséggel és legkisebb idővel. Sürgős esetekben az **AZSUROZÁS ES ENDLIZÉS** során kívül lesz elvégezve. — Azonkívül szakszerűen végeztünk függöny és mindennemű kézimunka montírozást, ugyancsak vállalom perzsa és szmirna szőnyegek stuccolását, valamint minden e szakmába vágó munkák lelkiismeretes és gyors elvégzését.

Egyben értesítem a n. b. közönséget hogy új üzletemben vállalom **RUHA ES KEZME FESTESI** valamint **RUHA TISZTITASAI** IS.

Tisztelettel

Ozv. Nagyfejeőné

Novisad, Kraljica Marija u. 2. (Srpska Matica épület)

A Saar vidék ügye. A versaillesi békeszerződés szerint Franciaország 15 évig megszállva tartja a Saar vidéket, és a után népszavazás dönt, hogy Németországhoz vagy Franciaországhoz tartozzon-e a terület. Képünk Saarburgot mutatja.

— Huszéves érettségi találkozó. A szuboticai felsőkereskedelmi iskola 1912. évben érettségizett volt tanulóit június 29-én Palicson tartják meg huszéves érettségi találkozójukat. A huszéves találkozót este hat órai kezdettel a Vigadó nagytermében tartják meg. Jelentkezni lehet Vermes Endrénél, a szubotica Rossia Fonciere biztosítóban, avagy Bauer Andrijánál a Pravda noviszádi munkatársánál.

— A szombori műkedvelőzenekar vasárnap délután a Sikara erdőben júniálist rendez, melyen lesz mindenféle móka és természetesen tánc is. Az egyesület a júniálistra nemesak tagjait, hanem barátait is szívesen látja. Rossz idő esetén a júniálist következő vasárnap tartják meg.

— Dr. Popp evangélikus püspök Buljkeszen. Buljkeszről jelentik: Szombaton, június 13-án dr. Popp evangélikus püspök meglátogatta a községet. Az állomáson a püspököt az összes helybéli egyesületek képviselői felvirágozott négyesfogatnál várták. Vasárnap délelőtt a püspök ünnepi beszédet mondott. Délután az ifjusági otthon avatták fel, amely alkalommal tizenegy lelkes intézet buzdító szavakat az ifjusághoz. A velük kezdők lelkes magyar nyelven mondott beszédet. A buljkeszi evangélikus ifjusági otthon példájára a környékbeli evangélikus községekben alakultak hasonló egyesületek, amelyek kulturális alapon már eddig is igen szép eredményeket értek el.

— Betegeknek csak Sibalic féle (Szubotica) grahamkenyér és kétszersült a legjobb.

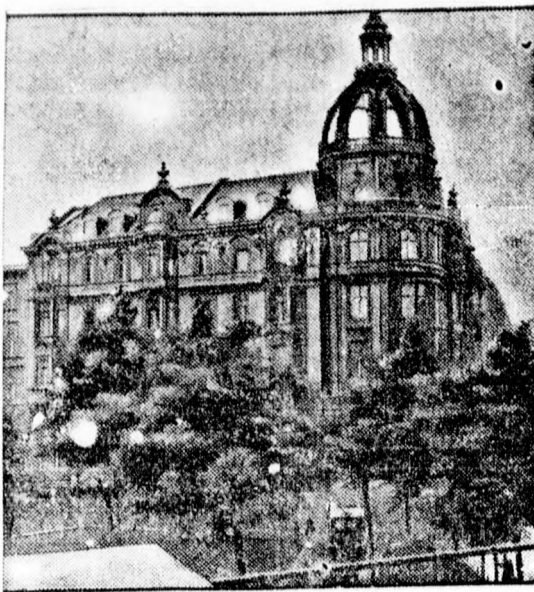
— Befejezték az érettségi vizsgát a noviszádi leánygimnáziumban. Tegnap hirdették ki az érettségi eredményét a noviszádi leánygimnáziumban. A 27 jelölt közül 16 sikerrel tette le az érettségit, míg hatot 3 hónapra, ötöt pedig egy évre vetettek vissza. Az érettségizettek névsora a következő: Albaneze Irén, Bakalics Gyurinka, Bogdanovics Katarina, Bucs Márta, Zsivkovics Vera, Zoric Milica, Markovics Vera, Mocs Jelena, Ofner Klára, Petrov Alekszandra, Piszarevics Teodora, Popovics Vera, Popovics Szofia, Crnyánszki Stefánia, Schwarz Melánia és Surány Klára. A 16 közül négyen kitűnő, nyolcan jeles és négyen jó eredményt értek el.

ÁLLAMI OSZTALYSORSJÁTÉK
HUZAS Vegyen vagy rendeljen sorjegyet a legújabb noviszádi július felárusítónál!
7-8 Lustig Lajos banküzlet Kr. Alekszandra 13

— Befejeződtek a szóbeli érettségi vizsgák a kiskindai gimnáziumban. Szombaton fejeződtek be az érettségi vizsgálatok a kiskindai gimnáziumban. A gimnázium nyolcadik osztályának 25 tanulója közül 20 diákot bocsájtottak érettségire. Az írásbelit minden diák sikeresen tette le és így mind a huszan szóbelire is mentek. Az írásbelik alapján két leányt és egy fiút felmentettek a szóbeli alól. A szóbelin öten buktak és pedig négyen szeptemberre és egy évre. Az eredmény elég jó. Az érettségi bankettet hétfőn este tartották meg a tisztelőthonban.

— A Merkur közgyűlése Noviszádon. A jugoszláviai kereskedelmi és magánalkalmazottak Merkur egyesületének noviszádi fiókja ezévi rendes közgyűlést július hó 3-án reggel 8 órai kezdettel tartja meg a kereskedelmi és iparkamara nagytermében a Kraljica Marija uton a következő napirenddel: 1. Az igazgatótanács jelentése a működésről. 2. A felügyelő bizottság jelentése a pénzügyi tevékenységről és a beterjesztett számadásról, valamint az igazgatótanács és a felügyelő bizottság felmentvényéről. 3. Az igazgatótanács és felügyelőbizottság tagjainak, valamint azok helyetteseinek megválasztása. Azon esetben, ha a tagok nem jelennek meg megfelelő számban, a közgyűlést egy órával később tartják meg, amikor teljes érvényű határozatokat fog hozni tekintet nélkül a jelenlévő tagok számára.

— „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes szekurülést és kielégítő emésztést hoz létre.

A berlini „Barna ház”? A nemzeti szocialisták új székházát vásárolnak Berlinben, a Neustaedtische Kirchstrasse egy palotáját, amely a kénsav-szindikátus tulajdona.

HORGOSI HIREK

A horgosi rendőrségi előjáróság közli, hogy az összes kerékpártulajdonosoknak kerékpárjukkal együtt legkésőbb június 26-ig jelentkezniük kell a rendőrségen új számozás és összeírás végett. — A sztaribecsei tehnikai osztály értesítette a községet, hogy ma, június 24-én nyilvános árverésen kiadja a község határában levő eperfák termését. — A községi előjáróság rendeletet adott ki, amelynek értelmében az összes háztulajdonosoknak, akik házukat, vagy lakásaikat, illetve üzlethelyiségeiket bérebe adják, bérlőkkel legkésőbb június végéig szerződést kell készíteniük és azt előírás szerint bélyeggel ellátva nyilvántartás végett jeleníteniük kell a községi előjáróságon. A jövőben minden bérelt kiadásnál szerződéseket kell készíteni és azt azonnal jelenteni kell. A rendelet ellen vétőket szigorúan büntetik.

CSANTAVIRI HIREK

Az előjáróság felhívja a község lakosságát, hogy a gyalogjárókat reggelenként le kell seperni és felfocsolni. A rendelet ellen vétőket szigorúan büntetik. — A hátralékos, ugynevezett nagyadó törlésére vonatkozó kérvényeket legkésőbb június 25-ig kell benyújtani Kiss Lukács adóügyi aljegyzőnél. — A község a bán rendelete értelmében szigorú eb és macskazárólatot rendelt el. A házörző és vadász kutyákat, valamint macskákat kötvé kell tartani, az állatokat rendszeresen kell élemezni és itallal ellátni, nehogy megvesszenek. — A község levélhordói állásra hirdet pályázatot. A levélhordót a zsedniki telepek postájának kézbesítésére alkalmazzzák. Bélyeggel ellátott ajánlatokat a község-házánál kell benyújtani. — A Csantaviri AK vasárnap az elsőosztályba való bejutásért mérközik Csantaviren a sztaramoravica csapatával.

— A vrbászi gimnáziumban 82 jelölt közül 27 tette le az érettségit. Vrbászról jelentik: Felette szomorú eredménnyel zárultak kedden az érettségi vizsgák a vrbászi főgimnáziumban. Nyolcvarkét jelölt közül összesen 27 kapott érettségi bizonyítványt. Az osztályvizsgán 13 tanuló bukkott el egy évre. Az írásbeli érettségén 24 jelöltet vetettek egy évre vissza, míg a szóbeli vizsgán 5 jelölt bukkott meg ismétlésre és 13 pótvizsgára. Ezt a magas „bukási százalékot” a főgimnázium fennállása óta még nem érték el. A bukkott tanulóinak száma 55, tehát kerek 68 százalék.

— Budapest en a nyit uccán meghalt egy altábornagy. Budapestről jelentik: Köhler György 59 esztendősnél altábornagy, a honvédelmi minisztérium anyagi csoportjának főnöke tegnap az uccán összeesett és néhány perc múlva meghalt. A mentőorvos megállította, hogy halálát szívizélhűdés okozta.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes szekurülést és kielégítő emésztést hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb elismeréssel híján irnak a valódi Ferenc József vízről. mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredményre változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogeriakban és fűszerüzletekben kapható.

— A noviszádi önkéntes tűzoltó egyesület fennállásának 60-ik évfordulója alkalmával 1932 július hó 3-án a Polgári Lövöldé helyiségeiben kertünnepélyt rendez bankettel díjtékezéssel és tánccal egybekötve, új és modern felszereléseinek beszerzése céljára. A bankett 1 órakor lesz. Egy teríték 30 dinár. A bankettre előjegyezni dr. Matics Milán parancsnoknál és Kurtz Kornélnál lehet. Belépődíj az ünnepélyre 10 dinár személyenként. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor. Tánc kezdete este 8 órakor. Felülvezéseket köszönettel fogadják. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja.

— Levágta a villamos egy beogradí kisgyerek fejét. Beogradból jelentik: Megrendítő villamosszerencsétlenség történt a beogradí Kralja Alekszandra uccában. Alkalaj Márkó négyéves kisfiu egyik házból kiszaladt az uccára és egyenesen a villamos kerékei alá futott, amelyek a szerencsétlen kisfiu fejét lemetsztették.

— Tele borosüvegekkel ütötte le a vadházastársát egy mitrovicaí borbély. Szemszka Mitrovicáról jelentik: Zimmermann József hatvan éves borbélymester mintegy két év óta vadházasságban élt Markovics Róza özvegyasszonnyal. Az asszony meglehetősen kokett volt s midőn tegnapelőtt este vadházastársával egy mulatságra ment, itt is feltűnően kacérkodott a fiatalemberekkel. Ez annyira felbőszítette Zimmermann, hogy egymásután két telt borosüveget vágott Markovics Rózához, aki eszméletlenül esett össze. A súlyosan sebesült asszonyt kórházba szállították, Zimmermann ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

Rádió műsor

Péntek, június 24

Beograd. 11: Rzk. tavaszi és nyári motívumok. 12.05: Gr. 13.30: H. 15: Népiskolások órája. 15.45: Gr. 16.30: E. 17: Rzk. 18.10: Cseh nyelvtanfolyam. 18.45: Szokol e. 19.30: Atv. Bécsből. A bolygó hollandi, Wagner operája. 21. S. Utána tánczene a Moszkvából.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Neogrady Keleti Magda (zongora) és Lányi Margit (ének). Zongorán kísér Kazacsay Tibor. 1.15: Népiskolai testnevelő tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Kmettyó János, a Testnevelési Főiskola tanára válaszol a beérkezett szakkérdésekre. 4.00: Divatsevegés. Dr. Jancsi és cigányzenekarának zenéje. 6.00: Az olimpcselényi Pálné előadása. 5.00: Szolnoki Farkas piászra induló magyar uszó- és vízipólócsapat bucsuztatása. Dr. Belezny László előadása. 6.15: Társadalmi élet Pest-Budán a múlt század 30-as éveiben. Szigethy János előadása. 6.45: A Virányi szalózenekar hangversenye. 1. Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány. 2. Dohnányi: Gyermekjelene a Ruralia Hungaricából. 3. Poldini: Közzene a Farsangi lakodalomból. 4. Saint-Saens: Haláltánc. 5. P. Horváth: Sarazenek. 6. Chorin Géza: Milánói szerenád. 7. Szabó Guy László: Angol keringő. 7.35: Tolvajok az irodalomban. Dr. Hevesi Sándor előadása. 8.00: M. Hir Sárj (zongora) és Molnár Imre dr. (ének) hangversenye. Zongorán kísér Kósa György. 9.00: Időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények. 9.15: Tánczene, Gramofonhangverseny. Közben 10.10: Időjárásjelentés. 10.45: Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje a Gellért szállóból.

Budapest II. 6.45—12.00: Azonos Budapest I. műsorával.

— A noviszádi leánygimnázium rajz és kézimunkakiállítása. A noviszádi leánygimnázium jólsikerült rajz és kézimunkakiállítását rendezett a leánypolgári iskola épületében. A kiállításon nagy számban szerepelnek rajzok, festmények, párnák, terítők díszes festett dobozok, díszített agyagedények. A rajzok közül különösen Polácsi V. ötödik gimnázista képei, akvarelljei és tusrajzai tűnnek ki. Polácsi V. határozottan fejlett érzéket áruel, meglátása, formaérzéke kitűnő, ecsetkezelése bámulatosan fejlett és bátor. Néhány csendélettel, interieur-el, cseruzarajzzal és tusrajzzal szerepel. Pompás szín és formaérzékről tesz tanuságot Barna Julka negyedik b) osztályos tanuló is, valamint néhány nagyon ügyes kompozíció és ornamentikai munka ragadja meg a szemlét. A kézimunka tárgyak igen izlésesek és szépen kidolgozottak, meglátszik a hozzáértő és lelkes vezető gondoskodása rajtuk.

— A szombori reál-gimnázium kézimunka- és rajzkiállítása most zárult be. A növendékek közül különösen kitént Sutz István elsőosztályos tanuló, akiben határozott tehetség nyoma fedezhető fel. A többiek közül Zrnics Liliána, Schwantner Kató, Gucunja Vera, Uljarevics Vojna, Kanurics Jovanka, Lázics Milenko, Becker Ilona, Schwartz István, Czifrusz Miklós, Mayer Klárka és Schwantner Tibor emelkednek ki az átlagból kézügyességükkel. Általában a kitűnő Király Lajos professzor tanítványai mutatják a legnagyobb haladást.

— Ujabb noviszádi adókiutés. A noviszádi városi tanács közli az érdekeltekkel, hogy újabb forgalmi és kereseti adókiutési javaslatokat tettek ki közszemlére a városi adóhivatalban június 23-tól június 30-ig. A most közszemlére kitétt adókiutési javaslatokat, a noviszádi állami adóigazgatóság mellett működő adókiutésbizottság a következő sorrendben tárgyalja: július 8. reggel nyolc órakor: autótaxi tulajdonosok, újságárúsok, kucséberék, ablaktisztítók, bérkocsisok, talyigások és ökrösgazdák, délután fél négy órakor talyigások, ökrösgazdák, puttonyosok és autótaxa tulajdonosok.

Beckwith amerikai sarkkutató az alaskai Mount Kinley hegyről két társával együtt lezuhant. Beckwith csodálatos módon sértetlen maradt, míg társai meghaltak. A sarkkutatót csak hosszas fáradás után mentették meg.

— A képesítő eredményei a szombori képezdekben. A szombori képezdekben a képesítő vizsgálatok június 6-tól 21-ig tartottak Jovanovics Jovan nyugalmazott képezdei igazgató, miniszteri biztos elnökletével. A fiúképezdekben képesítő vizsgára jelentkezett 33 tanítójelölt. Ezek közül egy visszalépett, az írásbelin évre bukott kettő, a szóbelin pedig három jelölt; javító vizsgálatra utasítottak egy jelöltet, míg a vizsgákat sikeresen kiállotta 26 jelölt. — A női képezdekben 28 jelölt közül 7 bukott 3 hónapra, míg 21 jelöltet képesítettek.

— A szuboticeai iparosdalárda június 26-án kirándulást rendez Kelebiára a Balázs Piri féle tanjához. Indulás reggel hétkor az ipartestületből. Részvételi díj nincsen.

SZTARIBECSEJI HIREK

A sztariyecsei gimnázium növendékei és az iparostanonciskola növendékei nívós kiállításokat rendeztek. A kiállítást azonban ez évben nem látogatta oly számú közönség, mint az elmúlt években.

A sztariyecsei nyári országos vásár július 5-én lesz megtartva. Szabályszerű járattal minden állat felhajtható.

Bugarszki Tódor a dunai bánóság pénzügyigazgatója kedden délután váratlanul Sztariyecsejre érkezett s hivatalvizsgálatot tartott a járási adóhivatalban. A pénzügyigazgató a hivatali munkával meg volt elégedve.

A sztariyecsei elemi iskolák növendékei Vidovánkora a központi iskola udvarán évszázó ünnepélyt tartanak délelőtt 8 órai kezdettel.

A Merkur sztariyecsei tagjai e hó 25-én este a halászsárdában társas halvacsorát tartanak. Tekintettel arra, hogy a Merkur mulatságai mindig a legnagyobb siker jegyében folytatók le, a júniális iránt nagy az érdeklődés.

A beográdi országos autókлуб azokat a sofőröket, akik huzamosabb ideig kifogástalanul működnek egy helyen, elismeréssel szokta jutalmazni. Egy derék sztariyecsei sofőrt ért most ez a kitüntetés, mert az autókлуб Dosztán József sofőrt, aki a sztariyecsei Schick és Spitzer cégnél 6 éve teljesít szolgálatot, oklevéllel és ezüst plakettel jutalmazta.

— A noviszádi Filharmonia szórakoztató estje. A noviszádi Filharmonia harmadik szórakoztató estjét szombaton este 9 órai kezdettel tartja meg a Futaki uti Lövölde kerthelyiségében. Karnagy Vitaliani Róbert. Belépti díj nincs.

— A Mágna Miska Topolán. A topolai Iparos Kör és a Dalárda műkedvelő gárdája nagyban készül a Mágna Miska operett előadására. A rendezőség nem riad vissza az anyagi áldozatoktól, hogy az előadás minél fényesebben sikerüljön.

GARDONYI GEZA:

A láthatatlan ember

REGÉNY

(79)

— Vidd ki, — mondotta, — és akaszd hátul a nyeregbe. Takard be vizes ruhával. Egyiket a Villámra tedd, a másikat a vezetőklóra. Megállj, — szűlt ismét a lédába hajolva, — neked is adok egyet. Harzközben nagy a szomjuság.

Kihuzta belőle a dugót és megkóstolta.

— Veszekedett teremtette! Megecsetesedett! Izleld csak. Ecetes!

— Nem csoda, — feleltem. — Tudod uram, hogy pincét nem hoztunk magunkkal.

— Hát a királyé mért nem ronlott meg?

— Hordókban hozták vizes bőrök alatt.

Ledőlt a kapesokon függő ágyba, s legot tan elaludt.

A lovak ott álltak szerszámban a sátor mellett. Velük virrasztott Karacs lovász is. A nyergen akkor már ott lógott a rézzel borított somfabuzogány, s a puzdra, amely tömve volt félöles nádnyílal.

— Vess a lovak elé, — mondottam, — reggelnek előtte aligha lesz dolganak.

Karacs ásított.

— Nem látod, — felelte, — hogy rejtek a zabos turba.

S ő is ledőlt a sátor oldalába.

En a sátor ajtaja elé feküdtem, a bőr eszet alá. Az ágyam az oszlopokra volt csatolva. Alattam Ladó aludt, meg két rabfiú. Még az Alpepek között osztották őket Csáthnak. A lábukon még lánc volt.

XLVIII.

Sokáig nem tudtam elaludni.

Arra gondoltam, hogy lesz-e még éjszakám ezen a földi világon? vagy hogy ma

látom utoljára a göncölszekerét? Milyen más volna ez az éjszakám, ha Emőkével nem találkozom: aludnék most otthon Konstantinápolyban, a tengerillatos esendes nyári éj közepén, s nem hallgatnám az alvó pokol ölén, hogyan ropogtatja a zabot az az állat, amely talán már reggel a Halál világába ragad bele engem a hátán.

Éjfél tájban aztán mégis elnyomott az álmom. De meddig alhattam? Nyáron már éjfél után három órakor pirkad az ég. Arra ébredtem, hogy a tábor zörög. Mindenfelé dobog a sok ló. Itatóra viszik őket.

Fölléptem a sátor fogas oszlopára, s az ellenséget szemléltem. Hát ott is nyüzsgögnék. A két tábor közt lovak milliói. Mind a patakon. Vajjon jut-e víz mindnek? Éshát meglesz-e ma a csata?

A gazdám is főkászolódik. Mosdák a tenyeréből. Bajuszát, szakálát törli a markába. Tartom a bőrköntöst. Fölrántja. Siet Atillához.

A hunok már mind lovon ülnek. A fiatalja nyeregellen lovon, csupán a gubáját vagy egy bőrdarabot, vagy párkrót csatolva maga alá. Az öregek is alacsony kápájú nyergen. Atilla sátora felé forgatják a fejüket. A távolabbi mezőkről is át-át kiállnak:

— Mi lesz már? Indulunk?

A fiataloknak viszik a marka. Az idősebbek is jónak vélték volna a száraz, napos időt. S jobb reggel, míg meleg nincsen. S mindig jobb ma, mint holnap.

Magam is türelmetlen voltam. Míg a gazdám Atillánál időzött, még egyszer végigvizsgáltam a csatokat a kantáron, kengyelen, harci dolmányomon, hevederen. Törömet, kardomat a sarum talpán csiszoltattam. A két térdemre lószőrrel tömött bőrzacsót kötöttem, mint a többiek.

Egy arab kereskedő befurakodott a hunok közé és oroszlanzsirt árult. Vettek belőle sokan és tréfáltak vele, hogy nyertette az oroszlan, vagy rőfögött-e? Az arab esküdzött, hogy tulajdon késével szedte ki a zsirt az oroszlanból Afrikában.

Végre Atilla leizent, hogy egyen-igyon mindenki, meg hogy a lovakat abrakoljuk.

Hát előfűstöltek a tábori konyha-tüzek. A sátorok uccáin marhákat, borjúkat, bárányokat, juhokat vezettek mindenfelé.

— Hát nem harcolunk ma? — boszszankodott egyik-másik.

— Talán délután.

— Délután? Öregapám se hallotta!

— Nem látod, hogy a nap szembesüt.

Dehát mért nem támad a római? Nekik nem süt a nap a szemükbe.

A kémek hírelték, hogy Aéciusz még egy sereget vár. Másnap reggelre készülnek.

— Délután harcolunk, — mondta Csáth, mikor a harci köntösét levetette, hogy vigyázzak reá.

Meleg volt. A tüzek fölött öles nyársakon forgott az az erő, amely majd délután csatázik.

XLIX

A sátorok déli árnyéka rövid még, mikor Kászon kürtös megjelenik a királyi sátor ormán, s belefuj a nagy fehér elefántcsont kürtbe.

Ezernyi ezer kürt rivall meg és ismétli ezt az iszonyu üvöltést. S ha csend volna, hallatszana, hogyan száll ez a hang át a táboron a messzeségbe is, ahova szem már nem láthat, de ahol még a mi népünk sokadozik.

De csörögnek a fegyverek. Kiáltások zürzavara egyszerre a tábor: nevek, hívások parancsok hangzanak összevissza.

Mindenki lóra fordul. Mindenki köztigazgatja magán a bőrsüveget sisakot, mellvasat, paizst, puzdrát, kardot, kelevézt, lován a hevedert, iján az ideget. A szarmaták és rokszolánok fejükre vonják a szarvas fejbőröket. A gelonok emberi koponyákat tűznek a dárdájukra. A markomanok ökröszarvakat csatolnak föl. A megjelenésük örögi.

Folytatjuk.

Közgazdaság

Az ország termelését állami intervencióval és tervgazdasággal kell helyes útra terelni

A búzatermelés csökkentése mellett különböző kultúrnövények termelésével érhetjük el a kívánt egyensúlyt — Dr. Pálcs Emil előadásának befejező része

Tegnap számunkban megkezdte dr. Pálcs Emil a neves közgazdász beszédének ismertetését és azt az alábbiakban befejezzük.

Az általános problémák megoldása saját magától papírra kívánkozik. A világ valamennyi termelőjének megegyezésével kellene szállítani a búzával bevetett területek mennyiségét. Azonban azt láttuk, hogy az erre irányuló eddigi kísérletek eredménytelenek maradtak. Mindaddig, amíg az egyes országokban nem hajtják végre a termelők megszervezését és az egész világon kartell-be való tömörítésüket, csak a kísérleteknél maradnak meg, mert a felszabadított területeket más célokra kell felhasználni. Ebben az esetben megint csak tultermeléshez jutnak el, csak hogy más gazdasági ágakban.

Nálunk a búzával bevetett területek csökkentését az egyes vidékek természeti előfeltételei, valamint a mezőgazdasági termékeknek a hazai szükséglethez alkalmazott elosztása szétintésként kellene végezni. Ez hasznos lenne azokban az időkben is, amikor a javak nemzetközti elosztása ismét normális lesz.

Erről később még beszélni fogok.

A buza egész problémáját csak a mai katasztrófális gazdasági válság enyhítésének keretein belül lehet megoldani.

A kifejtetteket összefoglalva azt látjuk, hogy a világgazdasági válságot csak akkor lehet megoldani, ha megszüntetik bizonyos megvédett gyáripari és agrárkörök útviágát és a hadiadósságokat megsemmisítik.

Nem lehet azt mondani, hogy ezeknek az adósságoknak a megsemmisítésével minden válság nyomban megszűnne, de jelentékenyen leszállítaná a terheket és megerősítené az egyes népek felvevő képességét.

A szabadkereskedelemnek új attribútumaival való létrehozását, a hadiadósságok megszüntetését és a megfelelő szociális törvényhozást nem lehet egyik napról a másikra végrehajtani. De megkönnyítenék a helyzetet annyira, hogy a vámtarifákat arra a nivóra lehetne leszállítani, amelyen a Hoover-féle vámtarifák életbeléptetése előtt voltak.

A legutóbbi párisi konferencia alkalmával a malomipar képviselőivel való személyes érintkezésem során azt a meggyőződést szereztem, hogy a malomipar ennek a meggyőződésnek az alapján áll.

Ez a vállalkozás akkor fog sikerülni, ha a mezőgazdák a malomtulajdonosokkal együtt, a kereskedőkkel és munkásokkal karöltve vállvetően küzdenek megvalósításáért.

Problémánk enyhítésének egyedüli útja az, hogy azokon a vidékeken, ahol a buza még nem volt bevezetve, azt bevezetjük és a bevetett területek felületét csökkentjük. Emellett a mai termelést csak azokon a helyeken kell megtartani, amelyeken a buza a legjobb, a megmunkálás a legracionálisabb és a hozadék a legnagyobb. Ilyen módon ha felesleg mutatkoznék is, az kevesebb lenne. Az árban mutatkozó esetleges különbség kisebbre csökkenne. Ami pedig a mezőgazdák és a szabadkereskedelem részére is nagyon fontos, ezzel lehetővé válik az, hogy az árak a bevétel és nem a kiviteli paritás szerint alakuljanak.

Természetes, hogy ilyen módon nagy

területek szabadulnának fel a megművelés céljaira, amelyeket a kultúrnövények megerősítésére, illetve bevezetésére lehetne fordítani. Ez annál könnyebb, mert a mi éghajlatunk és földünk a legkülönbözőbb növények termelésére igen alkalmas.

A meglévő kultúrnövények termelésének növelésénél nem számíthatunk mingyárt a kivételre, vagy legalább is csak kisebb mértékben. Ezzel szemben erősebb mértékben kielégíthetjük hazai fogyasztásunkat, ami be hozatalunkat és külföldi fizetéseinket csökkenti. Ez igen nagy mértékben kedvezően fog visszahatni kereskedelmi mérlegünkre. Ez tulajdonképpen a mi fizetési mérlegünk is, mert nekünk turisztikán kívül, ami igen kevésbé fejlett, más követelésünk és bevételünk nincs. Nem végzünk közvetítő szerepet a fizetésben, nem végzünk biztosítást, viszontbiztosítást és hajózást, nincsen olyan követelésünk a külföldön, mint például az Egyesült Államoknak vagy Franciaországnak van.

Az a törekvésünk, hogy az egyes ágakban a behozatalt csökkentsük, nem a külföldtől való elszigetelődésre való törekvés. Ez lehetetlen, éghajlatunk és földünk még olyan alkalmassága mellett is a különféle növények termesztésére. Ez a törekvés csu-

pán azt jelenti, hogy a mai helyzetből kiutat keressünk, hogy megszabadítsuk az államot a nagy és káros kísérletezésekől, amelyek nem sikerülnek.

Dr. Pálcs Emil beszéde végén megjegyzi, hogy

a tengert az a növény, amelynek termelését növelni lehet, különösen a esinkvantinét, amelyet a világversenyben még mindig könnyen pénzzé tehetünk. Utána következnek az árpa és a szójabab, amelyet árpával és cikoriával kávévá lehet feldolgozni, a liszt és az állati takarmány.

Az olajmagvak a hazai olajszükséglet fedezésére szolgálhatnak. Az orvosi növények, a len és a kender szintén termelhetők. Fontos a korai főzelék és a gyümölcsstermesztés.

Habár az állami intervenciót az eddigi méretekben ellenzem, úgy tartom, hogy

ezen a téren az állami intervenció az egyedüli kiút. Ez az állami intervenció egy részletes és általános gazdasági terv kidolgozása legyen, amely a világgazdasági viszonyokat is társas szem előtt.

Ezt az egyes termelő nem láthatja, még kevésbé tud ilyen programot végrehajtani. Az állami intervenciónak a külföldi helyzet áttanulmányozása után kell jönnie és a gazdasági tervnek minél inkább meg kell felelnie a belső szükségleteknek, egyuttal azonban összhangzásban kell lennie a világpiaci helyzettel is. Az államnak ezen a téren mindenki részére lehetőséget kell adnia és meg kell mutatnia az utat, amelyen az egyesek haladjanak. A többit azután a magánkezdeményezésre kell bízni. Az így átgondolt állami intervenció semmi más, mint a magánkezdeményezésnek helyes útra való terelése és annak az állam részéről való segítése.

A betevők rohama — vis major

A becskerekai járásbíróóság érdekes ítélete

A becskerekai járásbíróóságon dr. Kolb Jakob debeljaicsai lakos 6.046 dinár és annak kamataiért perelte a bejegyzetgyuragyi hitelszövetkezetet, mert betétjét nem adta ki neki.

A becskerekai járásbíróóság azonban elutasította a keresetet,

mégpedig igen érdekes indoklással. Az indoklás szerint nincs ugyan semmiféle törvényes intézkedés, amelynek alapján a pénzügyi intézetek megtagadhatnak a betétek kifizetését és nincs is semmiféle bírói jogszabás erre vonatkozólag, a bíróságnak azonban mégis el kellett utasítania a keresetet

tekintettel nemcsak az ország, hanem az egész világ gazdasági és pénzügyi helyzetére.

Az indoklás a továbbiakban részletesen foglalkozik az általános gazdasági válsággal és annak speciális jugoszláviai vonatkozásával. Rámutat arra, hogy a föld-

művesek súlyos helyzete következtében nem tudták kölcsöneiket visszafizetni a pénzügyi intézeteknek, amelyek ezáltal nagy veszteségeket szenvedtek. Ez természetesen kihatással volt az egész hiteléletre, 1931. őszén a közönség valóságosan megrohanta a pénzügyi intézeteket. Ez a roham a bíróság véleménye szerint nemcsak az ország pénzügyi életére, hanem az egész közgazdasági életünkre is katasztrófális lehetett volna. A bíróság ezért arra az álláspontra helyezkedik, hogy a betétesek rohama teljesen azonos azokkal az esetekkel, amelyeket elsősorban a „vis major”-nak tekinteni. A betétesek lelkiállapota az utóbbi időben ugyan megnyugodott, azonban az általános válság még mindig tart és ezért a bíróságnak az az álláspontra kell helyezkednie, hogy ha a betétekért megindított kereseteknek helyet adna, ez nagyon súlyos következményekkel járna nemcsak a bankok, hanem egész közgazdasági életünkre is.

—o—

Adóbizonylat kelt a devizavásárláshoz. A pénzügyminiszter rendelete szerint mind azok, akik a vízummal ellátott utlevél alapján ezer dinár értékű külföldi fizetési eszközt akarnak vásárolni, kötelesek a vásárlás alkalmával adóbizonylatot is felmutatni, mert a devizakereskedéssel foglalkozó intézmények csak a befizetett adó igazolása után adhatnak el külföldi fizetési eszközöket.

A külföldi követeléseket június 30-ig kelt bejelenteni. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az összes külföldi követeléseket április 10-ig kellett volna bejelenteni. A pénzügyminiszterium most a bejelentési határidőt június 30-ig elhalasztotta azzal, hogy aki most elhalasztja a befizetést, azt

a maximális büntetéssel sújtják. Akik április tizedikéig nem jelentették be külföldi követeléseiket, azokat nem büntetik, ellenben a külföldi követeléseket megvételekre kell felajánlaniok a Narodna Bankának.

A vrbászi kereskedőegylet a vasárnapi vásárok megtartását kéri. A vrbászi kereskedők egylete a napokban foglalkozott a kereskedelmi kamara átiratával az országos vásárok ügyében. Az egylet vezetősége olyértelmű határozatot hozott, hogy kéri a régi, még békében megadott vásárok vasárnapi megtartását és egyben az újabb vásárendelvények törlesztését, mert ezek a kis vásárok csak kárára válnak a gazdasági életnek. Egyben elhatározták, hogy Vrbász részére második hetivásárt kérnek.

—o—

Vasárnap csak a harmadik és negyedik csoportban lesznek ligamérkőzések

Noviszádon a Vojvodina—Bácska, Szomborban a Szlávia—Obilics mérkőzést játszzák le

A balkán Kupa beográdi küzdelmei miatt június 26-tól július 10-ig szünetelnek a ligamérkőzések az első és második csoportban. A válogatott csapat játékosai és tartalékai ugyanis ebből a két csoportból sorolódnak és így hátrányt szenvednének azok a ligacsapatok, amelyek a válogatottba játékost adnak.

Ilyenformán vasárnap csak a harmadik és negyedik csoportban lesznek ligamérkőzések. Noviszádon az ideai ligaszézon egyik legérdekesebb küzdelme kerül lebonyolítás-

ra, a Bácska—Vojvodina mérkőzés. Ez a talán a legérdekesebb küzdelmes sporteseménynek ígérkezik. Szomborban a Szlávia a becskeréki Obilicsot fogadja. Az eddigi ligamérkőzések során a két csapat megérhető balszerencséjével küzdött, de mindkét rúsról erős akció indult a csapat feljavítására.

A harmadik csoportban a szkoplyei Gradjanszkiak a szarajevói Szlávia lesz az ellenfele, Szarajevóban pedig a SZASK-nak a Szkoplyei S. C.

Megejtették a másodosztályú bajnokság végküzdelmeinek sorsolását

A noviszádi alszövetség igazgatótanácsa kedden este kisorsolta a másodosztályú bajnokság győztesei végküzdelmének terminusait. Az elsőosztályba jutásért 5 csapat küzd, a PAK a TTC, a petrovardini Gradjanszki, a Mitrovicai SK és bijeljini Szlaven. A fenti 5 csapat selejtezőmérkőzéseit július 3-án kezdődnek és szeptember 4-én érnek véget. A mérkőzéseket két fordulóban játszzák le.

Alább adjuk mindkét forduló sorsolását:

I. Forduló:

Július 3. Noviszádon: Gradjanszki—TTC; Mitrovicán: MSK—PAK.

Július 10: Mitrovicán: MSK—Szlaven; Noviszádon: Gradjanszki—PAK.

Július 17: Temerinben: TTC—PAK; Noviszádon: Gradjanszki—Szlaven.

Július 24: Mitrovicán: MSK—TTC; Bijeljínán: Szlaven—PAK.

Július 31. Mitrovicán: MSK—Gradjanszki; Bijeljínán: Szlaven—TTC.

II. Forduló:

Augusztus 7: Noviszádon: PAK—Gradjanszki; Bijeljínán: Szlaven—MSK.

Augusztus 14: Noviszádon: Gradjanszki—MSK; Noviszádon: PAK—TTC.

Augusztus 21. Temerinben: TTC—Szlaven; Noviszádon: PAK—MSK.

Augusztus 28. Noviszádon: PAK—Szlaven; Temerinben: TTC—Gradjanszki.

Szeptember 4: Noviszádon: Gradjanszki—Szlaven; Temerinben: TTC—MSK.

Fényes győzelmet aratott a Jugoszlávia a párisi bajnok felett

Jugoszlávia—Racing (Páris) 3:0 (2:0) — Bíró Sztakics — Góllövők Milosevics, Milanovics és Nikolics

Nagyszerűen sikerült a beográdi Jugoszlávia szerdai első esti mérkőzése. Hatalmas, mintegy 12.000 főnyi közönség jelent meg az első kivilágított mérkőzésen, melynek sorai között voltak: Jevtics Boskó, Kraljevic, Pucelj, Radivojevic és Demetrovics miniszterek, a beográdi francia követ és más diplomáciai előkelőségek.

A Jugoszlávia nagyszerűen játszott és egy pillanatig sem volt kétséges biztos győzelme. Már az első percekben kialakult a Jugoszlávia fölénye, melynek a 18. percben megvolt az eredménye. Zecsevics nagyszerűen lefut, átad Gillernek, ez Milosevicsnek továbbít, Tascen közelébe, de a center gyorsabb és a labda védhetetlenül csapódik

a sarokba (1:0).

Három perccel később Zecsevics ismét ideálisan centeroz, Giller löni akar, a labda lecsuszik, Milosevics beront és kapásból irratóztat erővel vágja a labdát a felső sarokba (2:0). A gól után a franciák jönnek fel, de nem tudnak eredményt elérni.

A második félidőben ismét Jugoszlávié a kezdeményezés. A 14. percben Nikolics kiugrik a két bekk között és bebiztosítja a győzelmet (3:0). A gól után ismét a franciáké a szó, de a pirosak védelme, élükön Szpászicsal, mindent mentenek. A franciák szombaton és vasárnap Zágrebben játszanak.

—o—

Tömegesen érkeznek a nevezések a NAK vasárnapi atlétikai versenyére. A Noviszádi Atlétikai Klub merész, de nemes elhatározással vasárnap atlétikai versenyt rendez, amelyre várakozáson felül nagyszámban neveztek be a noviszádi, sőt a távolabb fekvő városok és községek atlétái. Ez a tény egymagában is igazolja, hogy az atlétikának igenis vannak hívei, sőt nagyon is lelkes hívei, csak alkalom kell ahhoz, hogy tudásukat versenyeken be is mutathassák. A vasárnapi verseny sorrendje: 100 méteres előfutó, magasugrás, 100 méteres döntő, 1500 m. síkfutás, súlylökés, 200 m. előfutó, távolugrás, diszkoszvetés, 200 m. döntő, 400

m. síkfutás, kalapácvetés, 800 m. síkfutás, 4x100 méteres staféta. Az atlétikai verseny délután fél 3-kor kezdődik úgy, hogy a verseny közönsége kényelmesen megtekintheti a Bácska—Vojvodina ligamérkőzést is.

Az angol szövetség félévi mérlege. Az angol szövetség ezévi mérlege igen jó eredménnyel zárult. A szövetség által rendezett nemzetközi mérkőzésekből 14.316 font tiszta haszon jutott a szövetségnek. Érdekes, hogy a Wimbley stadionban megrendezett skót-angol mérkőzés 12.000 font, míg a spanyol-angol mérkőzés csak 1.169 font tiszta hasznot mutatott fel.

Julius 1-én rendezt a noviszádi Lawn Tennis Klub első nemzetközi tennisz tornáját Noviszádon

A torna védnökségét Nikolics Milan bán vállalta

A noviszádi Lawn Tennis Klub július 1-én és az azt követő napokon rendezt első nemzetközi tenniszversenyt a Dunabánság Bajnokságáért. A verseny védnökségét Nikolics Milan dunabánsági bán vállalta el. A versenyen kerül előtérre a Dunabánság férfi és női egyes, női és férfi páros és vegyespáros bajnoksága.

A verseny proposícióit és a versenyigazgatóság névsorát legközelebbi számunkban közöljük.

Vasárnapi mérkőzések a szombori Szlávia pályán

Vasárnap délután ligamérkőzés keretében a becskeréki Obilics mutatkozik be a szombori publikumnak, melynek eddig még nem volt alkalma látnia a jőhírű bánati együttest. Az Obilics—Szlávia meccset azonban egy jóval érdekesebb előmérkőzés előzi meg: Ügyvédek és ügyvédjelöltek contra bírák és bírósági jegyzők. Az ügyvédek csapata a következőképpen áll fel: Dr. Bottlik — dr. Mayer, dr. Hettesheimer — Kollár, dr. Vljakovic, dr. Maglies — dr. Palásthy, dr. Vujevich, Bergl, dr. Gassmann, dr. Masirevics. Tartalékok: dr. Lederer és dr. Konyovics. A bírói csapat felállítása a következő: Gavrics — Sztojanovics, Sztaresevics — Longinovics, Ivanisevics, Gajics — Mirov, Sziriski, Szarka, Rakics és dr. Lalosevics. Tartalékok: Vojvodics és Popovics. A mérkőzésre mindkét fél erősen készül, különösen az ügyvédek, akik a veszített perekért vasárnap akarnak maguknak elég tételt venni. A bírói tisztet a nagytekintélyű Szeewald professzor látja el, aki erre az alkalomra való tekintettel már hetekkel ezelőtt növesztő kurát kezdett, hogy a pályán vasárnap őt is észrevegyék. Ugy halljuk, noteszt is magával hozza s kérelhetetlenül osztogatni fogja a szekundákat.

Szombaton startol az Újpest a középeurópai kupáért

Szombaton startol az Újpest a középeurópai kupáért. Nagy napja lesz szombaton a Hohe Wartenak. Délután kerül ugyanis eldöntésre a Vienna—Újpest középeurópa-kupa mérkőzés. Ez a mérkőzés lesz az Újpest első meccse a Mitrokupáért.

A VSC felfüggesztésének ügye. A szubotocai alszövetség legutóbbi ülésén felfüggesztette a VSC játékjogát, mert pünkösdkor szerepeltette volt játékosát Tatomirovot, aki most a beográdi Jugoszlávia igazolt játékosa. A VSC most adta be védőiratát és a Jugoszlávia sürgönyét, melyben engedélyezte Tatomirov játékát. Az alszövetség mai ülésén fog dönteni az ügyben. Eszerint a vasárnapra tervezett VSC—OSC mérkőzés megtartása függőben marad.

Vasárnap nem lesz Topolán mérkőzés, mert a JAK nem kívánt konkurrenciát teremteni a tűzoltó-napnak. Nagy az érdeklődés Topolán a Csantaviren eldöntésre kerülő CsAK—Pacsiri Krivaja selejtezőmérkőzés iránt és már eddig is közel száz jelentkező akadt, hogy elutazzék Csantavirra.

A noviszádi PAK hivatalos hírei. A PAK vezetősége felhívja az összes játékosait, hogy ma, pénteken este 8 órakor az egyesület hivatalos helyiségében — Pastanszki Dom — kivétel nélkül jelenjenek meg. Hirschler Ferenc szövetségi bíró tart előadást. Az előadás tárgya: A játékos és a futballszabály.

Kikapott Cochet Wimbledonban. A wimbledoni center courton most folynak le Anglia tenniszbajnoki küzdelmei. A tegnapi nap meghozta a verseny legnagyobb meglepetését, amennyiben a fiatal angol játékos Collins 6:2, 8:6, 6:3 arányban megverte a sokszoros világbajnok francia Cochet.

A Dulcsiz Becsejen. Vasárnap a Dulcsiz a Ludaiacs-serlegmérkőzés során Becsejen játszik az ottani Gradjanszki ellen. A Dulcsiz, mely ma kétségen kívül a legjobb csapata a tiszai alsztálynak legerősebb felállításában győzelmi esélyekkel startol.

A noviszádi Zseljeznicsár hivatalos hírei. Felkérnek az összes játékosok, hogy a ma esti szakosztályi ülésen okvetlenül megjelenjenek. (Este fél 9-kor a Koleszár féle vendéglőben). Az első csapat vasárnap Torzsán játszik barátságos mérkőzést a TAND-al. — Intéző.

LIFKA KERT MOZI

Csütörtöktől - vasárnapig

Szuboticán először! **Új katona operett!**

FELIX BRESSART,
Adele Sandrock, Lucy Englisch
 felléptével a minden jelenetében kacagató
 katona humoreszkek

1. **Garnizon réme**

Ének, szerelem, vidámság és jókedv filmje.

2. **FOX ZSURNAL 23.**3. **JUGO-ZLÁV MAGAZIN**

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9 órákor

100.000 EMBER
vár erre a könyvre!

Most jelent meg! Életbevágóan fontos könyv!

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Szerzője:

Dr. Lukács Pál főorvos.

A tartalomjegyzékből: A gyomor és bélbajok megelőzése - A gyomor- és bélbajok okai - A gyomor- és bélbajok tünetei - A gyomor- és bélbetegségek felismerése - A gyomor- és bélbajok gyógyításának módjai - A gyomor megbetegedései - A heveny gyomorhurut - Az idült gyomorhurut - A gyomornedvtermelés zavarai - Gyomorsavtúltengés - Gyomorsavcsökkenés - Gyomorsavhiány - Gyomoréés - A táplálkozás törvénye - A helyes táplálkozás - Vitaminok tápsók - Nerskoszt - Hogyan együnk - A diétika mint tudományos mesterség és művészet - Fájdalmak, hányás, étvágytalanság - Gyomorsúlyedés - Magasan álló gyomor - Gyomor és vékonybél-fékély - Gyomorrák - Az ideges gyomorbántalmak - Az idegbeteg gyomor és az ideges ember gyomra - Bélhurutok - Hasnenések - A vékonybélgyulladás - Az idült székrekedés - A bélzáródás - Bélrák - Az ideges bélbántalmak - A végbél megbetegedései - Gyulladások - Végbélviszketegség - Beropedések - Aranyeresbántalmak - Szűkületek - Végbélössesés stb. stb.

Ára 32,- dinár. Portó 2,- dinár.

LITERARIA, SUBOTICA**Még csak On nem tudja**

hogyan reklám áron:

167 dinárért

kaphat garantált szintartó tiszta gyapjuszövetet a kulai posztógyár noviszádi lerakatában. KRALJA ALEKSANDRA 20.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap
 egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

Asztalosok figyelmébe!**FURNIR**

minden
 minőségben és mennyiségben kapható
 „SLAVEX D. D.” lerakatában **SUBOTICA**
 13 Novembra utca (Bajai ut) 10. szám.

Borbély Lajos
könyvszakértőNovisad
NIKOJA TOSIA 7**FOGLALKOZÁS**

IRÓGÉPJAVITÁST és karbantartást Szuboticán és a környékén szakszerűen és legolcsóbban végez Dudás Pál, Szubotica, Jelasiceva 9. 509

Gyermekeket nyaralásra elkísérnek. Beszélnek szerbül, franciául és németül. Ajánlatokat „Tanárúró” jellegre Schmolka hirdetőjébe. 2454

ÁLLAST KERES

Munkanélküli asztalossegéd állást keres, elmentne birminek Vaszics Szvetozar Petrovaradin, kö segíti té lagvár. 2420

Családi ház

építésre alkalmas TELKEK keresek megvételre

Szuboticán

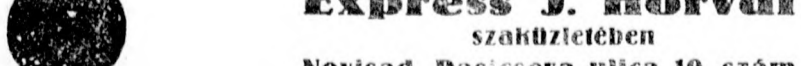
lehet leg a helyi közelében, azonnali készpénzfizetés mellett. Ajánlatokat kérek „Nagy udvar” jellegre a szuboticiai kiadóba.

Privát feleknél jól bevezetett

ügynökök

magas jutalékkal felvétetnek. **ROYAL** képviselő, Novisad, Dunavszka ucca 29. 9351

Szuboticán a Reggeli Ujság számára apróhirdetéseket és hirdetéseket eredeti kiadóhivatall áron vesz fel kiadóhivatallunk (Kralja Petra Park 10) És Univerzitas könyvkereskedés.

KERÉKPÁR - GUMMIK - ALKATRÉSZEK**Express J. Horvát**
szaküzletében

Novisad, Pasiceva ulica 19. szám

PALICS-FÜRDŐ**Subotica mellett a legkellemesebb és legolcsóbb nyári ÜDÜLŐHELY**

Szép és egészséges tókvás a palicai sótó partján. Szabadfürdő a strandon 700 kabinnal. Iszap- és melegfürdők, kútvíz gyógyhatással izületi betegségeknek és emésztési zavaroknak. Vízisport, külön teniszpálya, ping-pong, horgászás. Naonita térszere. Estéknél tánc. Mozgásterápia a szabad levegőn. Modernül berendezett három szálloda. Nagy vígjáték színteremmel kávéházzal. Teljes pihenés napl 45-70 dinárig. Földény június 15-től augusztus 31-ig. Elő- és utóidényben 10% kedvezmény. Fürdőorvos. Gyógyászati. Posta- és távírdahivatal.

Visszatérési kedvezmény a jugoslav vasúton.

Prospektus az utazás elődiktól vagy a fürdőintézménytől kapható 252

Aréna-Ton-Mozsi-Szombor

Június 25-26. szombat-vasárnap

Ifjúság - bohóság

Egy küzdelme három ellen. Tréfa, pletyka, mulatság, kacagás, flört.

Főszerepben:

CLARA BOW ÉS FRIEDRICH MARSCHMüoron kívül: **PARAMOUNT JOURNAL****Hol vásárol fűszerárut?****Gausz Viktor**fűszerüzletében
Novisad, Háltér

Miért?

Mert ott jó és olcsó!

A szerkesztésért felel: **TOMAN SANDOR**A kiadásért felel: **BLAZSEK FERENC****Kiméli a ruhát,**

hőfehéré teszi és szórakoztatássá változtatja a munkát

LENGER-MERIMA